

ILUSTRACIJA

LETO I.

LJUBLJANA 1929

UREDNIK NARTE VELIKONJA - IZDAJA KONZORCIJ „ILUSTRACIJE“ (K. ČEČ & CONS.). VSI V LJUBLJANI
GRAFIČNO DELO (BAKROTISK, KNJIGOTISK, KLIŠEJI) JUGOSLOVANSKE TISKARNE V LJUBLJANI (K. ČEČ)

83247

ILLUSTRACIJA

LETO I

83247

030023640

LJUBLJANA 1950

REPUBLIKA SLOVENIJA - NARODNA KUPOLNICA, LJUBLJANA - ULICA KROZARJEV 2, 1000 LJUBLJANA

KAZALO

Pesmi	Stran	Poučno	Stran	Stran
Krepostno deklè (Klopčič)	119	Žid (Kaden-Bandrowski)	392	Globočnik 82, Gorše 376, Grohar 8, 43,
Li-Tai-Poju (Tu-Fu)	56	Brezmotorno letalo (Levičnik)	224	Groß 353, Jakac 43, Jakopič 74, 75,
Modernemu glasbeniku in slikarju	376	Cvetlice (Jeglič)	54, 348	121, Jurkovič 366, Kanoldt 9, Kos G. A.
Moj god je danes (Ocvirk)	184	Daj nam danes naš vsakdanji kruh	126	406, Kos Tine 104, Kralj Fr. 43, 116,
Noč ob oknu (Debeljak)	388	Dvořak (Osterc)	57	Kralj Tone 49, Kremser-Schmidt 5, Lo-
Zadnje pismo izza rešetk (Klopčič)	378	Fotoamater	19, 88, 370	boda 270, Lukič 366, Maleš 26, 27, 36,
Žalostna pesem (Ocvirk)	350	Grafološki kotiček (Šproc) 28, 63,		83, 104, 221, 130, 383, Metzinger 116,
Župančičeve pesmi in epigrami	120	95, 164, 191, 229, 289, 347, 393		Napotnik 104, 366, Pavlovec 72, 406,
Zabavno		Izložbena okna	27	Pilon 94, 95, Pirnat 84, 270, Pregljeva
Bled, ki ga ljubim (Chapiera)	219	Kako ptice gnezdiijo	156	72, Reni 48, Sesshu 8, Stroj 43, Šubic
Božična zgodba (N. O.)	384	Londonski HydePark	215	Janez 43, Tiang Klai 36, Weinmann 8,
Človek in bogatin (Jarc)	217	Misterij roke (Šproc)	187	Zajec 237, Zupan 116.
Duševna elita na letovišču (Smre-		Na Matterhorn! (Kopinšek)	313	
kar)	190	Ob 10 letnici slov. univerze (J. Ž.)	222	
Himalaja (Oblak)	50	Ob smrti Čibeja (Bartol)	159	Gledališče
Igra (Chancelior)	160	Padobran	155	Büchner: Dantonova smrt 44; Can-
Jahta gospoda vojvode (Elvestad)		Pred mikrofonom (I. P.)	62	kar: Lepa Vida 29; Čapek: Stvar Ma-
192, 226, 256, 290, 316, 355, 379		Preko severnega tečaja (Byrd)	382	kropulos 29; Farrere: Bitka 145; Goethe:
Joži (Molnar)	251	Pugelj (J. Ž.)	57	Faust 341; Grof Luksemburški 213;
Kako je Jimmie zmagal (M. C.)	106	Slovenska Krajina (Kranjec)	284	Ibsen: Spovračanje 341; Jankovič: Brez
Konec sezone (J. T.)	184	Spiritizem na Notranjskem (Bartol)	394	ljubezni 373; Klabund: Krog s kredo 98;
Kralj Baltu (J. Ž.)	320	Stravinski (Osterc)	161	Kogoj: Črne maske 182; Lortzing: Car
Kresna roža (Likovič)	194	To in ono o ribah	282	in tesar 340; Modri osliček Miško 29;
Lovščina v teoriji in praksi (Pe-		Termitske gradbe velem. prometa	318	Mozart: Beg iz seraja 45; Nestroy:
resnik)	60	Turizem v Srbiji (Perše)	81	Utopljenca 111; Ould: Piskač se smeje
Ljubljana v jeseni	280	V naši deželi je pomlad	84	181; Pagnol: Velika ABC 341; Proko-
Maj (Oblak)	117	Za kulisami (Fr. L.)	51	fjev: Zaljubljen v tri oranže 144; Ray-
Maščevanje Milči Pendirkove (Mla-		Živali v snegu	20	nal: Grob neznanega vojaka 373; Sha-
kar)	15			kespeare: Romeo in Julija 212; Sibelius:
Med sezono (Fr. Ž.)	216	Likovna umetnost		Pred vratni večnosti 99; Strauss: Sa-
Mir (F. Nowý)	94	Gorše Franc	376	loma 110; Stravinski: Oedipus rex 161;
Obraz ženske (N. O.)	96	Jakopič Rihard (Ložar)	83	Tolstoj: Živi mrtvec 29; Weinberger:
Pomladni izlet (Rol Amuda)	90	Kristusovo trpljenje v umetnosti	48	Švanda dudak 310.
Petnajst in eden (Pruťkov)	325	Mati	43	
Prilika o plesalcu na balkonu (Jarc)	122	Ob Gradu se vije Ljubljana	117	Balet v našem času (Bajd)
Radioskrbi in radiomodrosti (Fr. M.)	24	Perušek Gregor (Ložar)	220	311
Srečanje s smrtjo (Hasenclever)	378	15. razstava Nar. Galerije (Ložar)	354	Češki igralci v Ljubljani
štirje dnevi (Zoščenko), platnice št.	12	Sirk Albert (F. D.)	186	112
Tehtnica (Hard)	314	Slikar Jakac v Ameriki (Jarc)	398	Gregorin E. v svojih vlogah
Veliki Pat (Hamsun)	345	Slikarstvo (R. L.)	252	372
Vestnost (R. Roda)	188	Zajec Ivan	237	Iličič v Ljubljani (J. T.)
Zastran kozerije o vselejmu (Fr. Ž.)	152	Zima v slikarstvu	8	58
Zgodba o radiu (Oblak)	286			Mariborsko gledališče
Zidovi (Nexö)	352			98, 212
Zila (Magajna)	248			Opera od partiture do premiere
Žalostna krizantema (Likovič)	325			276
				25 letnica g. L. Kovača
				311
				Slovenska knjiga
				Blok A.: Dvanajst
				158
				Cankar Ivan: Zbrani spisi
				390
				Erjavec: Zgodovina katol. gibanja
				56
				Finžgar F. S.: Zbrani spisi
				390
				Hribar: Moji spomini
				56

Reprodukcije del sledečih umetnikov:
 Bernekar 270, Brömse 49, Bruegel 9,
 Čargo 82, 130, 185, 206, Dolinar 406,
 Franke 116, Friedrich 9, Giotto 48,

	Stran
○ Jakopičev jubilejni zbornik	121
Jugoslovanska knjigarna	351
Knjige o francoskih dneh	322
Knjige Slovenske Matice	158
Ljudska knjižnica	188
Maleš M.: Rdeče lučke (Ložar)	87
Mencinger J.: Izbrani spisi	86
Modra ptica (J. Žagar)	351
Nansen: V noči in ledu	158
Pregelj I.: Izbrani spisi	22
Prešernovo zbrano delo	22
Slovarji in učbeniki	322
Slovenski tisk	159
Sodobna akvizicija (C. Vidmar)	351
Stele: Celjski strop	222
Stele: Umetnostni spomeniki	222
Šuklje: Iz mojih spominov	56
Tolstoj: Ana Karenina	253
Vašte: Umirajoče duše	159
Župančič: Naša beseda	120

Film

Chaplinova maska	132
Greta Garbo o sebi	64
Helm Brigita: Življenjepis	198
Iz galerije filmskih igralcev (Čargo, Maleš) 28, 64, 96, 132, 198, 230, 247, 194, 326, 358	
Keaton Buster	326
Kinoreklama	294
Med filmskimi kulisami	247
Moda v filmu	230
Nekaj misli (Čargo)	131
Novi filmi 166, 198, 294, 358, 588	
Režiser in igralci	386
Triki filmskih operaterjev	326
Veidt Conrad	358
Filmske slike 34, 65, 97, 133, 167, 199, 231, 247, 263, 293, 295, 327, 359, 387	

Šport

Otvoritev kopališča »Ilirije«	154
Športni interregnum	129
Šport v preteklem letu	388
Športne slike 13—16, 30, 31, 53, 70, 106, 107, 129, 332, 342, 404	

	Stran
Moda	
Frizure	135
Modna poročila (Rodičeva) 59, 165, 262 platnice 11. štev.	
Modne slike 11, 59, 66, 67, 99, 100, 105, 154, 168, 204, 232, 264, 296, 328, 360, 400	
Trajno kodranje	169

Portreti (važni)

Betto 45, 388; Bravničar 152; Cankar 390; Černigoj 261; Čibej 159; Dvořák 57; Erjavec 56; Finžgar 390; glave velesejma 151; Hribar Ivan 56; Iličič 58; Ita Rina 96, 359; Jakac 398; Jakopič 75; Jarc 122; Kogoj 276; Kovač 311; kraljeva rodbina 1; Kralj Emil 152; Ložar 253; Masaryk 69; Mencinger 86; Mesar 351; Milčinski 24; Nexö 352; Nušič 202; papež 4; Perušek 220; Pitamic 3; Plečnik 505; Polič 185; Pregelj 23; Prešeren 2; Primožič 185; Pugelj 57; Rogoz 112, 308, 399; Rožman — škof 241; Serbec 307; Skrbinšek 185; Stravinski 161; Šubelj 350; Šuklje 56; Tolstoj 253; Vidmar Ciril 351; Wisniakova in Vlček 239, 312; Zajc 236; Žagar 351; Žerjav 234; Župančič 120.	
--	--

Ostale slike

Aktualnosti s sveta 4, 32, 33, 68, 102, 136—138, 171—173, 180, 200, 236, 268, 274, 298, 329—331, 362, 402	
Aktualnosti z doma 55, 66, 79, 113, 139, 170, 174, 202, 205, 209, 234, 240, 245, 265, 267, 278, 300, 332, 354, 358, 342, 364, 403	
Baletna akrobacija	361
Cirkus, cirkus!	363
Dalmacija	46, 47
Krasote srbske zemlje	80
Ljubljana 12, 109, 140, 327, 335, 371	
Manevri jesenski	339
Motivi s slovenskih planin	336
Naše ceste v solncu	179
Naši otroci 41, 42, 78, 115, 148, 178, 207, 210, 242, 271, 272, 309, 365, 374	

	Stran
Poletje	176, 244
Pomlad	71, 76, 77
Pozdrav »Ilustraciji« 149, 177, 211, 243, 273, 308, 399	
Predpust	6, 7, 30, 31
Proslava »Ilirije oživiljene« 303 do	306
Rab	128
Radio-slike	24, 25, 93
Skavti in gozdovniki 246, 289, 342	
Skoplje	266
Slovenske panjske končnice	26
Slov. stanovanjska kultura: Plečnik 114 Kos G. A.	302
Sola družabnega plesa	10, 329
Vodice tihe	208
Za risarje	105, 130, 141 (in platnice 12. štev.)
Zlatá Praha	69
Z ljubljanskega velesejma	143, 150
Z ljubljanskih vrtov	196
Ženski obraz	361, 405

Razno

»Ilustracija« v vsaki številki	
Mladi risarji 37, 123, 162, 252, 258, 378	
Popravek	189
Smešnice v vsaki številki	
Uganke v vsaki številki	

Naslovne slike na ovitku

Cuderman: Mati z otrokom	II
Čargo: Melanholija	XI
Černigoj: Slovenski milje	VIII
Gaspari: Zimska slika	XII
Globočnik: Velesejem	V
Jakopič: Sejalec	III
Kos G. A.: V juniju	VI
Kralj Tone: Miklošičeva cesta	IV
Maleš: Karneval	I
Sirk: V pristanišču	VII
Ob trgatvi	IX
(Rojc: Napoleonov trg)	X

Ilustratorji »Ilustracije« v I. letniku: Cuderman, Čargo, Gaspari, Globočnik, Kos G. A., Maleš, Pavlovec, Pirnat, Pregljeva, Sirk, Smrekar.

1.

MI

ILUSTRACIJA

MIHA MALEŠ

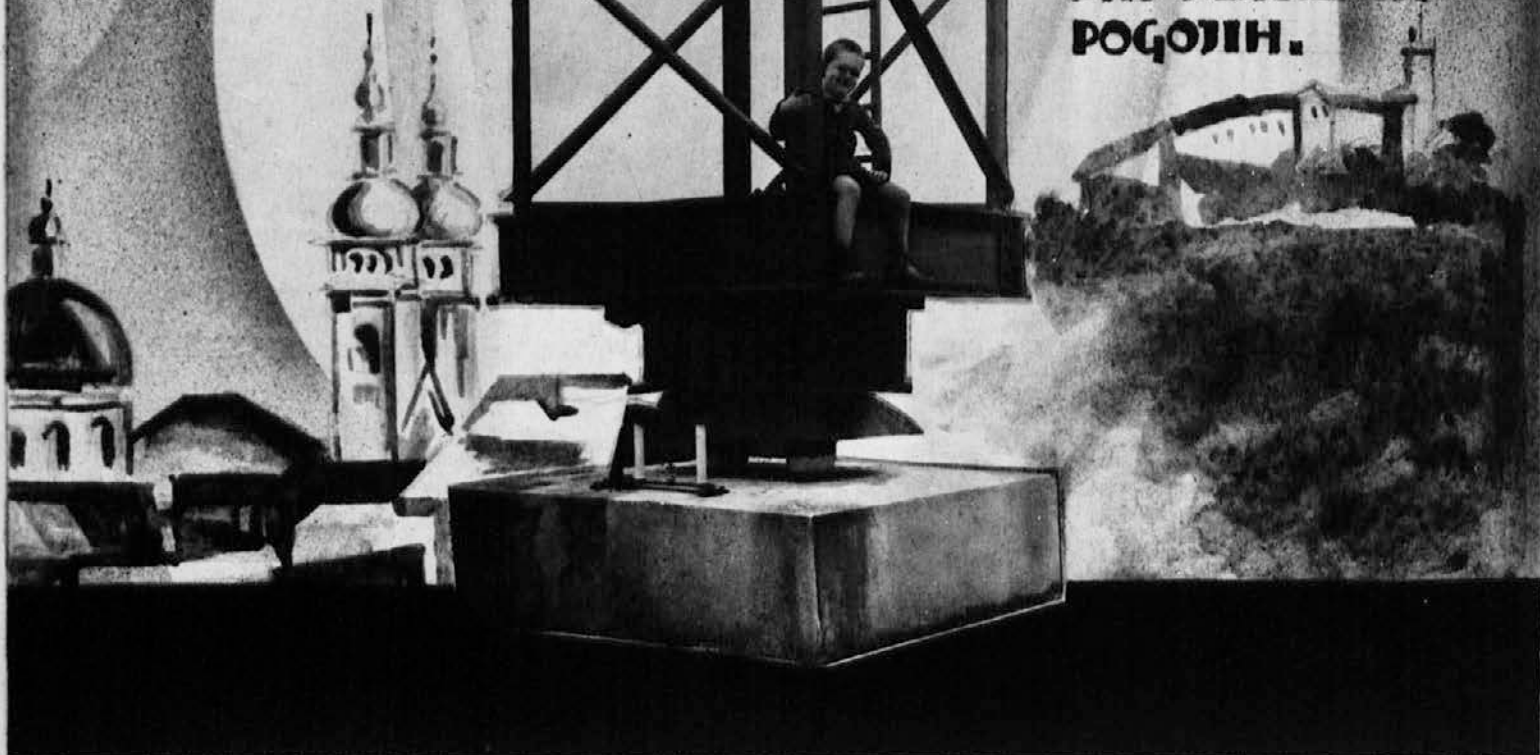
Radio Ljubljana

ŽELI

MNOGO ZADOVOLJNIH NAROČNIKOV OSKRBLJENIH Z NAJBOLJŠIMI APARATI.

NUDI

V SVOJI PRODAJALNI NA MIKLOŠIČEVI CESTI V LJUBLJANI POLEG, UNIONA NAJMODERNEJŠE APARATE PO NAJNIZJI CENI IN NAJUGODNEJŠIH PLAČILNIH POGOJIH.

Ilustracija

ŠTEV. 1

FEBRUAR

L. 1929

NAROČNINA: LETNO 12 ŠTEVILK 100 DINARJEV, POLLETNO 6 ŠTEVILK 55 DIN, POSAMEZNA ŠTEVILKA PO 10 DIN
INOZEMSTVO LETNO 120 DIN. UPRAVA: LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA 5. TELEF. 3030. ČEK. RAČ. POŠT. HRAN. 12.587

Po slici Alojzija Šubica

Dr. Prešern

*Dr. Leonid Pitamic, vseučiliški profesor v Ljubljani,
imenovan za poslanika Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Washingtonu*

Foto Bešter

*„Città
di Vaticano“*

Dne 11. februarja 1929 je bila po dolgih pogajanjih podpisana pogodba med Vatikanom in Italijo o zopetni oživitvi papeževе države. Zgoraj je slika papeža Pija XI. in njegovega tajnika Gasparrija, ki je v papeževem imenu podpisal pogodbo. Spodnja slika kaže pogled na cerkev sv. Petra in na Vatikan. Začrtana je meja nove papeške države, ki bo merila 44 hektarjev, to je za 10 ha več, kakor je znašal obseg srednjeveške Ljubljane, ko je še bila obdana z obrambnim zidom.

*Slike J. M. Kremser-Schmidla
v Velesovem*

Sv. Katarina — Sv. Janez

Milostna podoba M. B.

J. M. Schmidt (1718-1801), rojen pri Kremssu na Donavi in zato Kremser-Schmidt imenovan, je delal po vsej Avstriji in tudi na Slovenskem. Njegova dela so spomenik poznega baročnega slikarstva, ki ga v naši zgodovini zastopa kot tujec. Po njegovih kompozicijah je delala naša romantična šola (Layer) in popularizirala njegove motive.

Sv. Štefan — Sv. Dominik

S plesa „Družabnega kluba“
v Unionu

V sredi sedeča
kraljica nageljč-
kov članica kr.
opere ga. Vera
dr. Adlešičeva

Z ljubljanskih

Z redute S. K. Ilirije v Unionu:

Najlepša maska gdč. D. V. v kostimu Mehikanke

Spodaj levo:

Skupina mask s „Črno-bele redute“ S. K. Primorja v Unionu — Od desne na levo: gdč. Tonejčeva, 2. darilo, ga. Hily-Zadnekova, 1. darilo

Spodaj desno:

Z redute S. K. Ilirije: Skupina mask

Z
lovskega plesa
na Taboru

predpustnih prireditev

Foto Ilustracija-Feifer

Z redute S. K. Ilirije:

Troje elegantnih toalet: ga. Stojkovičeva, gđ. Pajničeva,
ga. Podlogarjeva

Spodaj:

S „Črno-bele redute“:

Skupina moških in skupina ženskih mask

Zima v

Zgoraj:

Jos. Weinmann: Lov na srnjaka na Cerkniškem jezeru; bakrorez (po tisku v Narodnem muzeju v Ljubljani)

Spodaj levo:

Sesshu: Zimska krajina; tuš

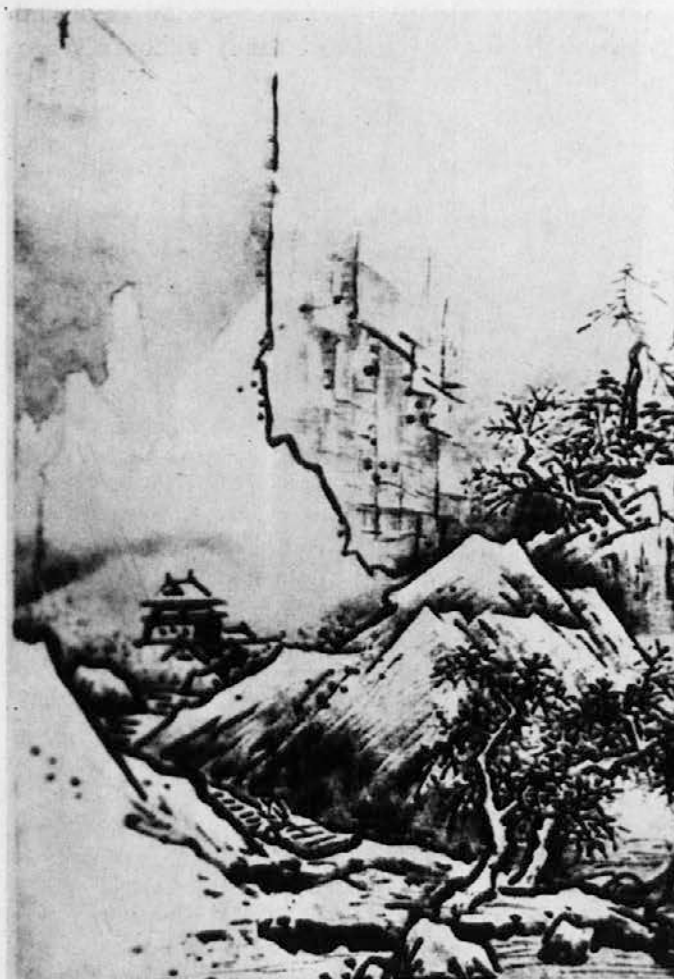
Spodaj desno:

Ivan Grohar: Škofja Loka v snegu

Foto ilustracija-Pjeifer

Poezija zime in zimske prirode je evropskemu človeku ostala dolgo nerazumljen zaklad in kakor napram goram, je tudi napram njej občutil le strah in spoštovanje, ki je bilo za njene posebne lepote

slepo. Tako se tudi v njegovi umetnosti pojavi zimski motiv zelo pozno, šele v dobi renesanse. Že davno prej pa, nego je Nizozemec Pieter Bruegel (16. stol.) naslikal »Mesec februar«, prvo takšno podobo zimske prirode in zimskega občutja v Evropi sploh, je na vzhodu cvetelo zimsko slikarstvo in slika Japonca Sesshuja je samo ena izmed kasnejših in številnih podob (15. stol.), ki so prave pesmi o zimski prirodi. Do takšnega mogočno-poetičnega in veličastnega pojmovanja se je evropska umetnost povzpela šele v času romantike, kakor nam priča slika C. Davida Friedricha, a vendar je videla v zimi bolj neresnično pravljíčnost nego naravno resničnost, kakor n. pr. kitajski in japonski mojstri. V času med nastankom

slikarstvu

Zgoraj:

Caspar David Friedrich: Zimska krajina

Spodaj levo:

Pieter Bruegel: Mesec februar

Spodaj desno:

Alexander Kanoldt: Ivje

Foto ilustracija - Pfeifer

Brueglove in Friedrichove slike, to je v 17. in 18. stol., ima Evropa jako malo umetniških upodobitev zime, ker je tedaj zanimanje za naravo zlasti umskega, znanstvenega in enciklopedičnega značaja. Odlični kranjski bakrorez Josepha Weinmanna (1758) nam prikazuje zimo z lepo stvarnostjo in objektivnostjo, a z manj poezije, vendar tako, kakor jo je gledal tisti čas. Nov razcvet je doživelo upodabljanje zime v modernem slikarstvu, zlasti v impresijonizmu, ki je v dotlej bele zimske poljane dahnil čudovito življenje barv in svetlobe, v mračne zimske dni dotlej nepoznana občutja, ki je pričaral na slike igro snežink, kristalni soj belih biserov in vso čudovito poezijo zime, kot dobro ponazoruje Groharjeva »Škofja Loka v snegu«. Impresijonizmu sledeča umetnost pa

gleda poezijo zime spet drugje: v njeni mrki resnosti in strogosti, v njeni sovražnosti življenju, v njeni rezkosti in neusmiljenosti. Iz slike Alex. Kanoldta vejeta hlad in tesnoba, kakor ju doživljaš v tem svojstveno lepem letnem času. Vidimo, da ima vsak narod in vsak čas svojo predstavo o zimi in njenih lepotah in da se vse te med seboj kakorkoli spolnjujejo.

Dr. R. L.

Šola družabnega plesa

G. Adolf Jenko, imetelj prvovrstnega plesnega instituta v Ljubljani,
in gđč. Killy Beranova, njegova asistentinja

Zgoraj: *Elegantna drža v družabnem plesu*

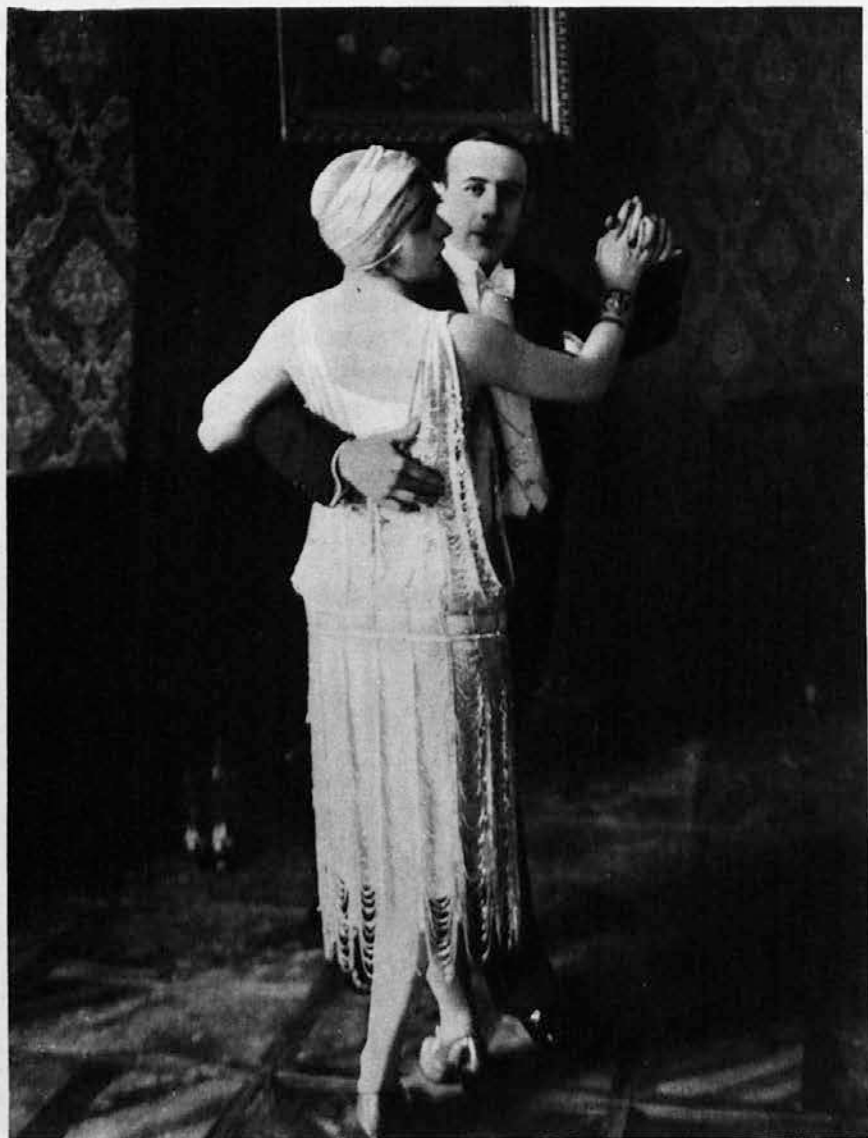
Desno spodaj: *Tipična slika iz tanga — argentinska promenada*

Toaleta primerna za elitne plesne večere. Srebrna biserna obleka (pariški model), na glavi zadnja moda, turban iz srebrnega brokata, kombiniran s čipkami. Elegantni frak izdelala tvrdka „Elegance“, Ljubljana, Aleksandrova cesta.

Levo spodaj: *Karakteristična slika iz angleškega valčka in angleškega slowfoxa — balancé-korak*

Toaleta za manjše plesne prireditve. Črna biserna obleka z vezenimi rožami (dunajski model), na glavi turban iz črne svile, kombiniran s srebrnimi čipkami. Elegantni dvovrstni smoking izdelala tvrdka „Elegance“, Ljubljana, Aleksandrova cesta.

Foto Ilustracija-Pjeiter

Zvečer Moderna večerna obleka iz črnega fulgasalina, pas iz štras-stekla

Moderna večerna frizura trajno nakodrana, na tilniku udefi kodri

Trajno nakodrana večerna frizura, na tilniku kodri v čopu, spredaj malo preče

Foto Scherl

L
J
U
B
L
J
A
N
A

V
S
N
E
G
U

Zgoraj levo : *Kongresni trg zvečer.* — Zgoraj desno : *Motiv z Rožnika*

Foto Ilustracija-Pfeifer

V sredini : *Na Gradu*

Foto Jugoltsk-Čalar

Spodaj levo : *Proga proli Trstu.* — Spodaj desno : *Cerkev na Rožniku*

Foto Ilustracija-Pfeifer

Maščevanje Milči Pendirkove

(Iz smučarskega življenja)

Janko Mlakar

»Zopet se je našlo dvojje nežno čutečih src na smučeh v lepi prosti naravi. Sinoči se je namreč po krasno uspeli smuki v »Zlatorogu« ob divnem Bohinjskem jezeru zaročil znani sportnik gospod Milan Smola z vrlo smučarico gospodično Milči Pendirkovo... Tristo hudičev« — in časopis je najprej raztrgan, potem pa zmečkan zletel v kot.

Ta, ki je tako bral, klel, trgal, mečkal in metal časopis, ni bil nihče drugi, kakor »znani sportnik gospod Milan Smola« v lastni osebi.

»Vrla smučarica gospodična Milči Pendirkova« je pa drugače ravnala. Z blaženim nasmehom na ustih je prebrala veselo vest, jo hvaležno poljubila, zganila spoštljivo časopis in ga zaklenila kot dragocen spomin v blagajno. Nato je pa razširila roke in vzdihnila: »O moj zlati Milanček, kako sladko je tako maščevanje!«

Milan Smola, postaven fant pri tridesetih letih, je imel trgovino »s sirom in drugimi deželnimi pridelki«, veliko dolgov pri raznih tvrđkah in veliko sreče pri ženskah. Pametne so se ga sicer rade ognile, češ da je babjek, norše so pa trdile, da je srčkan. Bil je kakor metulj, ki leta od cvetke do cvetke, dokler se ne ujame v mrežo. In tudi Milan Smola se je ujel.

Padale so prve snežinke. Milan Smola je šel počasi po Mestnem trgu in premišljeval, koliko milijonov jih bo treba za dobro smuko. Naenkrat pospeši korake, pa ne zaradi vedno gostejših snežink, marveč zaradi dveh vitkih brezhibno oblečenih ženskih nog, ki jih je zagledal ne daleč pred seboj.

»Ah, te dražestne nožice«, vzdihnil je koprneče, in takoj je bil z odprtim dežnikom poleg gospodične Milči Pendirkove.

»Prosim, gospodična, izvolite, eh, če hočete nekoliko — hudiča...« Smola naenkrat obstoji, zapre ves zmeden dežnik in odhiti čez trg na drugo stran. Šele pred magistratom se je toliko zbral, da je še enkrat zaklel: »Hudiča, kako sem se opekel! Take noge in postava, pa tak obraz!«

Milči Pendirkova, trgovka »z gobami in čebulo«, jo je pa z gnevom v srcu drobila naprej, dokler ni ušla snegu v prodajalno. Tu sede za špansko steno k pisalni mizi, zakoplje obraz v roke in začne ihteti.

Ker je dandanes moderno, da tudi nežni spol kolne, je Milči preklela Milana Smola in svoj obraz, a oboje po krivici.

Milan Smola gleda rad lepe noge, da ga pa grdi obrazi ne mikajo, mu pač nihče ne more zameriti.

Pa tudi svojemu obrazu je delala Milči Pendirkova krivico. Dobila ga je šestnajst let pred sklepom devetnajstega stoletja z nogami vred. Narava ji je telo krasno izobličila. Ko je pa prišla do obraza, se je pa menda že izčrpala. Kajti ta se ji je pokazil, zlasti pri očeh in nosu. Zato gleda Milči Pendirkova navzkriž in ima nos tako navzgor zasukan, da ji ob času hudega vetra neprijetno piha v nosnice. Pomisliti bi pa morala, da na svetu ni nič popolno, in da se ji je narava še na drug način izkazala.

Od celega njenega telesa je namreč prestopila samo glava prag v dvajseto stoletje in hodi vedno s časom naprej. Vse drugo je pa pri nji izjemoma ostalo na pragu. In to je v naši dobi kratkih kril velika prednost. Namesto da je preklela svoj obraz, naj bi pomislila, da bi Milan Smola sploh nikdar ne bil prihitel za njo v mislih, da ima pred seboj gimnazijko, ako bi imela lep in mlad obraz, zato pa stare in grde noge.

Ko se je Milči Pendirkova naježila, najokala in naklela, se je slednjič utopila v globoke in važne misli. Po dolgem in izdatnem premišlje-

Z vetrom v jadrh po ledu

vanju pa pokima in pravi: »Da tako storim. To bo najboljše in najslajše maščevanje.«

Prvi korak do »sladkega maščevanja« je bil ta, da je Milči Pendirkova obiskala Binči Ponirkovo, mlado, lepo, elegantno gospo, ki je imela precej drage potrebe in temu primerno število neplačanih računov. Kmalu po tem obisku je Binči Ponirkova jela redno plačevati račune, Milči Pendirkova pa smučati kot četrti v stalni smučarski družbi, v kateri je bil Milan Smola tretji, druga Binči Ponirkova, prvi pa njen mož, zasebni uradnik Tomaž Ponirk. Ta je pri skupnih vajah in izletih večkrat manjkal, medtem ko je Milan Smola redno in vneto smučal, manj iz ljubezni do tega lepega sporta, kakor iz občudovanja do lepe Binči Ponirkove.

Zato mu je Tomaž Ponirk vselej s svojo odsotnostjo zelo ustregel, manj pa Milči Pendirkova s svojo prisotnostjo. Toda, če je hotel smučati z Binči, je moral privzeti tudi še Milči.

Kot modernemu estetiku — vsaj kar se tiče ženske mode — mu je nekoliko grenila smučanje tudi ta okoliščina, da sta dami smučali v norveškem kroju, ki predpisuje tudi nežnemu spolu dolge široke hlače, ki so velikega pomena pri vajah v padanju in valjanju po mokrem snegu. Zato jima je pri neki priliki izrazil skromno željo, da bi zamenjali dolge hlače s kratkimi krili.

Milči Pendirkova in Binči Ponirkova sta mu to željo izpolnili, in to je bil drugi korak do maščevanja.

Milan Smola je prihitel z »dilcami« na kolidvor, in sicer ravno prav, da je še ujel z očmi vitko smučarico, ki je v belem žempru in v isto-barvnem nadkolenskem krilu odbrzela na peron. Kar sunilo ga je za njo. Toda ustavil ga je vratar.

»Vozovnico prosim.«

»Hudiča!«

Na ledu

Naraščajska smučarska tekma v Bohinju

»Ne, vozovnico!«

Milan Smola je bil v velikih stiskah. Kako naj vzame vozovnico, če pa ne ve, kam se pelje tista kratkokrilka!

»Prosim, gospodična, mi li morete povedati, za kam je vzela vozovnico mlada dama v belem smučarskem kostumu?«

Blagajničarka ni vedela. In kako tudi! Saj ne sedi zato pri blagajni, da gleda, kako so dame oblečene. Milan Smola je samo to zvedel, da so zadnji jemali večinoma vozovnice do Kranjske gore. Hitro jo tudi on vzame, dasi je bil s Ponirkovo družbo dogovorjen za Bohinj.

Ker je bil že zadnji čas, teče hitro na peron, prezre namenoma Ponirka, ki je prežal nanj pred bohinjskimi vozovi, in plane v enega izmed planiških. Do Javornika je obral že cel vlak, izvzemši voz, v katerem sta sedela po njegovem mnenju Ponirka s Pendirkovo, pa zaman. Beli žemper in kratko krilo sta bila, kakor da sta ostala v Ljubljani.

»Morda pa tu izstopi,« si misli Milan Smola, ko se je vlak ustavil na Jesenicah, in stopi k oknu. Toda zaman se ozira, da bi kje zagledal beli kostum, pač pa je njega zapazil Tomaž Ponirk, ki ga je poslala Binči na lov za nezvestim častilcem.

»O ti Smola, kaj pa delaš tu v planiškem vozu? Kaj se pelješ v Planico? Saj smo se vendar domenili, da gremo v Bohinj. Že od Ljubljane sem te iščem in Binči me je že oštela, ker te še nisem našel.«

»Jaz, eh,« zlaže se hitro Milan Smola, »sem mislil, da vaju sploh ni na vlaku, in sem se zato namenil v Kranjsko goro.«

»Sedaj pa pojdeš z nama, kajne? Prestopi hitro v tisti-le voz! Binči najdeš takoj v prvem oddelku; čisto sama je. Jaz grem zdaj na golaž, ti jo pa medtem zabavaj! Milči je menda vlak zamudila, ker je ni.«

Ko je prišel Milan Smola v označeni oddelek, bi mu kmalu od sladkega presenečenja padle »dilce« iz rok. Pri oknu je namreč sedela Binči v — belem žemperju in nadkolenskem krilu. V svilo oblečeni nogi je pa imela tako prekrizani,

strani posebno ‚in Ehren‘. Sicer pa, če boš priden in mi nosil ‚dilce‘ — no, morda se ti zvečer pri ‚Zlatorogu‘...«

»Imeniten golaž,« oglasi se tu Ponirk med vrati. »Prav imenitno se mi je prilegel. No, ni li Binči v tem kostumu kolosalna?«

»Kaj jaz!« seže mu Binči v besedo. »Milči bi moral Milan videti, Milči; prepričana sem, da bi še nocoj imeli zaroko. Gotovo je zamudila vlak, vendar pa še vedno upam, da pride za nami. Moraš vedeti Milan, da sem jaz samo zato ‚mehove‘ zamenjala s krilom, da sva z Milči enako oblečeni. Kajti ta kostum je njena ideja in samo tebi na ljubo. Ti ne veš, kako te ceni. Zdi se mi, da je vsa zaljubljena vate.«

»Ako bi bil jaz na tvojem mestu,« pristavi Ponirk, »bi se nič ne obotavljal.«

»Lepo vaju prosim, nehajta,« ugovarja Milan. »Saj je najmanj petnajst let starejša, in obraz...«

»Kar se ji pa prav nič ne pozna,« prekine ga Ponirk. »Če jo pogledaš od zadaj, ji ne boš dal niti dvajset let, v obraz ji pa gledati ni treba.«

»O, ko bi Milan takole Milči sedel nasproti, kakor sedi meni,« vtakne se vmes Binči, »bi ji prav gotovo ne gledal v obraz. Takih nog...«

»Sicer pa,« povzame zopet Ponirk, »pomisli na njeno trgovino, na dvonadstropno hišo in na

Boris Jenko na Bledu, pohorski drž. prvak

da je pri kratkem krilu izgledalo malce izziva-joče. No, pa saj je bila sama in — Milan Smola se tudi gotovo ni zgražal.

»Milan, kje pa hodiš, da te ni na izpregled?«

»Ako bi bil vedel, Binči, eh,« hitel se je popravljeni, »no, mislil sem, da sta vlak zamudila. — Ah Binči, kako si dražestna v tem kostumu!«

»Ti li ugaja? Kaj?«

»In pa še kako! To je vse kaj drugega, kakor tisti norveški mehovi. Ah Binči!...« in Milan Smola je globoko vzdihnil, ji intimno položil roko na gladko koleno ter jo pogledal koprneče.

»No?« vpraša Binči in mu odrine roko. Kajti takih intimnosti ni ljubila.

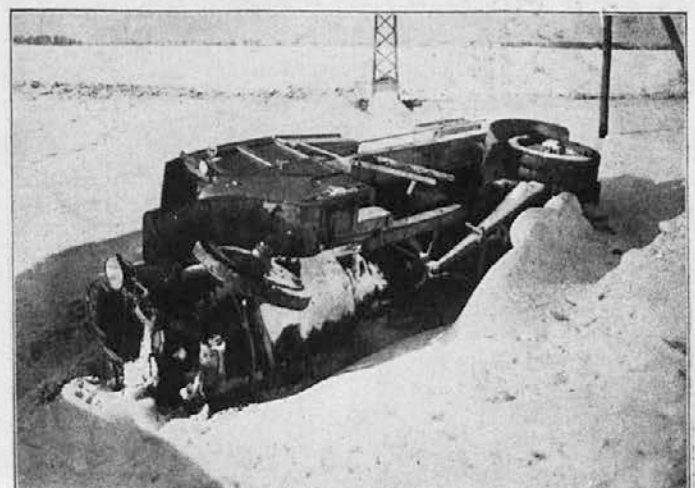
»Že celo leto čakam na poljub, pa me ne usliši.«

»Kaj ti pride na misel! Jaz sem poštena žena.«

Binči Ponirkova je imela lastne principe o nraavnosti. Eden izmed njih — veliko jih sploh ni bilo — je bil ta, da ni nič hudega, če moškim meša glave in posluša neumno zaljubljeno govorjenje. Drugi princip je bil pa, da mora ostati pri besedah in pogledih. To pot se je pa zdelo, kakor da se hoče drugemu principu izneveriti.

»Einen Kuß in Ehren,« jame ji zopet Milan Smola prigovarjati.

»Kann niemand verwehren,« zasměji se Binči; to je že res; toda dvomim, da bi bil od tvoje

Prevrnjen avto v zametu

naloženi milijonček; kaj takega pomladi vsako starost in popravi vsak, še tako grd obraz.«

Medtem se je oddelek napolnil in jeli so govoriti o smuki. Čez Bohinj, ta bodoči slovenski St. Moritz, je razlilo zimsko solnce morje svetlobe. Topli žarki so izpreminjali bogato ivje na drevju in grmovju v svetle dragulje in se odbijali na globoko zasneženem polju. — Gore so gledale s svojih ledenih prestolov ponosno in hladno v dolino na mlado in staro, ki se je sankalo in smučalo po bregovih. Še nedavno zapuščen in nedotaknjene brdine so bile polne življenja in vse križem preprežene s sledovi smučiči.

Naša trojica, Ponirkova in Milan Smola, so se prijetno vozili na sankah proti jezeru. Kmalu so pustili za seboj Črno prst in Lisec ter zavili po klancu proti Sv. Janezu. Naenkrat se zablešči pred njimi jezero. Toda to ni bilo več jezero, marveč velikansko ledeno zrcalo, v katerem so si ogledovali bohinjski vršaci svoje srebrne oklepe in svetle čelade.

Pred »Zlatorogom« v Ukancu je bilo kaj živahno. Sani za sanmi so pricingljale, iz njih so stopali smučarji in smučarice skoraj naravnost na smučiči, tako se jim je mudilo v prekrasni zimski svet.

Skijöring z avtomobilom

Ker je štiriperesna deteljica — to pot brez četrtega lističa — nameravala ostati v Ukancu čez noč, si je najprej zasigurala prenočišče.

»Jaz bom tu, na številki 2,« je odločila Binči, »in vzamem k sebi Milči, če pride popoldne za

Joško Janša (državni prvak na tekmi v Rumuniji) na cilju v smučski tekmi na Bledu

nami. Vidva moška pa bodita kar sama zase!« Nato so šli na smuko. Binči je zamenjala svilo z volno, šolne z okovankami. Milan Smola ji je uslužno navezal smučke, in odsmučali so proti planini Vogel.

Pa niso prišli visoko. Ko se je namreč Binči nekolikokrat proti vsem pravilom prave smuke prekopicnila in se obenem začela vdirati do krila, je njeno smučarsko navdušenje mahoma izginilo.

»Pojdimo kar nazaj,« je ukazala, »pa še v Ukancu malo posmučamo, morda je tam smuka boljša.«

»Prav,« pritrdi ji Milan Smola. Da nam pa ne bo treba po isti poti nazaj, prepredkajmo oni-le gozd! Tam pridemo na zmerno strme jase, kjer je gotovo sneg boljši. Potem smo naenkrat v dnu.«

Pa si niso posebno prebrali. Kajti le prekmalu jih je ustavil redek posekan gozd, v katerem je ležal velikanski plaz.

Zdaj je bilo pa Binči Ponirkovi zadosti, in zapodila je »moška« po najbližji poti v »Zlatorog«. Malo je manjkalo, pa bi se bili srečali z Milči Pendirkovo, ki je prišla s popoldanskim vlakom in se takoj podala na št. 2.

»Bala sem se že, da to ne bo,« ji je rekla Binči, ko je prišla v sobo. Vsa sem premočena. Komaj

loje

Foto J. Škerlep

čakam, da se preobujem. So pa le boljši tisti 'mehovi', kakor krilo. Na, kakšne so nogavice, kar za ožeti. No, pa zate se rada žrtvujem.«

»Kaj pa Milan?« prekine jo Milči Pendirkova. »Je kaj upanja, da ugrizne?«

»Gotovo bo ugriznil; gori ko bakla. Pa ne bodi ljubosumna! Po zaroki ga takoj ohladim. Veš, kadar pojdeš zopet na Dunaj, mi prinesi nekaj parov takih-le svilenih nogavic in če navržeš še kake čevlje, mi boš zelo ustregla. Zdaj grem čaj pit in malo južinat, potem ti pa pa takoj pošljem gor. Medtem se bo že toliko zmračilo, da ne bo natanko videl tega, kar na tebi ne vidi rad. V tem kostumu te ne bo razločil od mene.«

Binči je prišla ravno o pravem času iz sobe, da je še prestregla Milana, ki je hotel k nji.

»Kaj si pa delala tako dolgo, Binči?«

»Tole; preobula sem se,« in dvignila je v svetlosivo nogavico oblečeno nogo ko izurjena plesalka.

»Ah, Binči!«

»Kaj pa ti je? Te li po trebuhu ščiplje?«

»Binči, ti se norčuješ, jaz pa toliko trpim. Saj veš, kaj si mi obljubila.«

»O seveda, komaj čakam! Pa kar tu na hodniku! Sploh pa zdaj nisem razpoložena, sem preveč žejna in lačna,« in odhitala je po stopnicah.

Po južini stopi Ponirk k sosednji mizi, kjer so tarokirali, in Milan Smola porabi hitro to ugodno priliko.

»Binči, ves dan sem ti nosil dilce.«

»Samo popoldne, pa še takrat sem jih imela večinoma na nogah.«

»Pa vendar, Binči!«

»Ti si cel otrok; ne miruješ, dokler se ti ne izpolni želja.«

In Binči vstane ter gre počasi iz obednice. Na pragu se pa ozre in pomigne z očmi Milanu Smoli.

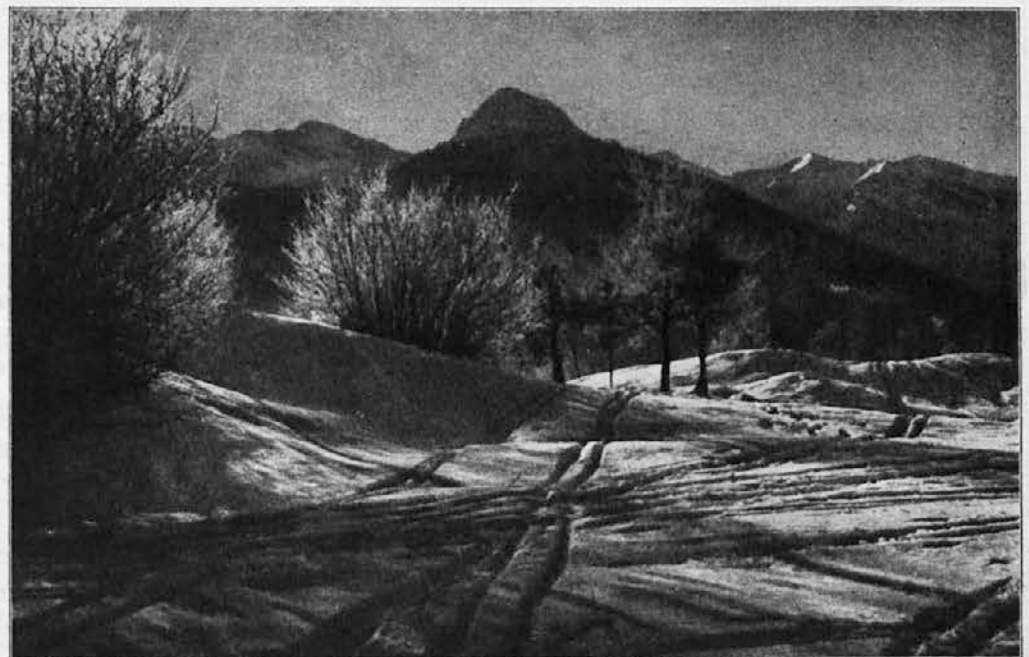
Kratek je bil ta pogled, vendar zadosti dolg, da ga je ujelo dvoje radovednih ženskih bitij, znanih pod imenom »Združene novine«.

Nato je pa šlo kakor v filmu.

Komaj je Binči izginila v — kuhinjo, je že Milan Smola oddirjal po stopnicah in tudi izginil na — št. 2. Takoj nato se je pritisnilo na vrata dvoje ušes, in dvoje ust se je začelo zgražati.

»Kako se poljubujeta!«

»Kar poka.«

V Bohinju

Foto J. Škerlep

»Nesramno!«
»Ostudno!«
»Nesramnica!«
»Ostudnica!«

»Revež, Ponirk! Takoj ga pokličem, da se prepriča na lastne oči.«

Tu se »Združene novine« raztrgajo na dvoje. »O, kar ostanita,« pravi mirno Binči Ponirkova; »ker sta že začetku prisluškovali, počakajta še konca.«

Nato stopi v sobo in pusti od samega »presenečenja« vrata priprta.

»Kaj pa to pomeni?«

Milči Pendirkova vrne hitro kot solidna tvrdka še zadnji poljub in pade Binči Ponirkovi krog vratu.

»Ah, Binči, kako sem srečna! Poljubi me! Pravkar sva se z Milanom zaročila.«

»No, kaj takega! Pa tako nenadoma! Sploh pa, Milan, ali ti nisem že zjutraj rekla, kaj se bo zgodilo, če boš Milči videl v temle kostumu? Iz srca čestitam obema. Kako sem vesela, da sta se našla! Daj, Milan, da te poljubim! Vidiš, to je bil pa res ‚ein Kuß in Ehren‘, tudi od tvoje strani. Toda, Milči, kdaj si se pa pritihotapila sem v mojo sobo? Najbrž sta bila zmenjena. Jaz sem pravkar zvedela doli v kuhinji, da si prišla.«

»Pokorno čestitamo, čestitamo,« oglasi se med durmi Ponirkov bas. »No, to je prijetno iznenađenje. Milči lahko pravi, kakor je rekel Hanibal, ko je prišel čez Alpe, ‚veni, vidi, vici‘, prišel, videl, zmagal.«

»To ni bil Hanibal, ampak Cezar,« popravi mu Binči, ki je rada pokazala, da je delala malo maturo.

»Hanibal, Cezar ali pa Napoleon, to je pri meni vseeno. Tu je videl Milan Smola, zmagala

Če ti mene nočeš, pa jaz tebe ...

Plaz v gozdu

Foto J. Skerlep

je pa Milči Pendirkova. Pa kaj, da ste tako v temi? Naredite vendar luč, da ne bom nazadnje čestital Binči namesto Milči. Sploh pa gremo itak doli. Kajne? Saj bosta vendar dala za pijačo? Spodaj že komaj čakajo, da vama čestitajo, kajti »Združene novine« so že slovesno razglasile vajino zaroko.«

Milan Smola je bil precej počasen v mišljenju in sklepanju. Zato je prišel šele nekoliko k sebi, ko je že sedel v obednici med obema kratkima kriloma, katerih si je tako zelo zaželel. Da bi pa zdaj zmoto popravljal, je bilo pa seveda malo pozno, pa tudi nevarno. Kajti Tomaž Ponirk, sicer krotka duša, je znal biti nasilen, kadar se je šlo za čast njegove hiše in varstvo — Binčinih principov.

In tako je prišlo, da je Milan Smola naslednjega dne zagnal časopis v spremstvu treh stotin hudičev v kot, medtem ko je Milči Pendirkova spravila svojega kot dragoceno listino v blagajno in ga položila med — zapadle menice Milana Smole.

Foto - amater

Gospod urednik,« sem ustavil urednika, »odkažite tudi fotografom kotiček v »Ilustraciji«; tu mislim namreč še posebej na fotografe-amaterje. Priobčevali bi svoje slike, jih ocenjevali in imeli tu prostorček za razgovor o raznih fotografskih težavah. Vsaka slika ima namreč za fotografa svoje zanimivosti

— nekako fotografsko doživetje.«

»No, kakšno pa je tisto 'fotografsko doživetje', pa ni morda podobno 'lovski latinščini'?»

»Če imate potrpljenje, Vam pa povem primer. Z nerazdružljivim tovarišem fotografom — ime Vas gotovo ne zanima — sva v jeseni posnela na ljubljanskem Gradu par slik. Svoj top sva namerila proti šenklavški cerkvi tako, da se je v ozadju prav razločno videla Šmarna gora. Slikovitost so še poveče-

vali beli oblaki nad planinami. Drugo sliko sva ustrelila v grajskem drevoredu, kot tretjo pa grajski stolp. Natančno sva ugotovila čas osvetlitve in sva bila prepričana, da sva dosegla popoln uspeh. Vso pot domov se je najin razgovor sukal samo okrog teh slik.

Takoj ko sva prišla domov, sva preuredila spalnico v temnico. Pripravila sva si vse potrebno in začela z razvijanjem. Koj pri

prvi plošči se je pokazalo, da sva imela — smolo! Razvijalec na noben način ni hotel učinkovati. Plošča je ostala bela kljub temu, da sva razvijalcu dodala še svežega pridata. Druga plošča naju je pa ubogala in — imela sva nekako zadoščenje. Pri razvijanju tretje plošče naju je pa delovanje razvijalca presenetilo. Pokazali sta se hkrati dve sliki! Pogled na šenklavško cerkev s Šmarno goro — čez to sliko pa grajski stolp. Sedaj sva bila na jasnem, da sva na prvo ploščo dvakrat slikala, tretja plošča, ki sva jo razvijala kot prvo, je ostala neosvetljena. Moj tovariš je pri tem mirno omenil, da sva dvakrat na prvo plato 'gor vzela' — seveda o tem, da je on zamenjal kaseto, pa ni govoril.«

»Takah in enakih primerov vedo fotografi še več,« se namuza g. urednik.

»O seveda, seveda! Samo prilike nimajo, da bi to tudi drugim povedali. Marsikdo bi se vedel potem

obvarovati presenečenja pri svojem fotografiranju.«

Tako sva se z g. urednikom dogovorila za fotografski kotiček. Nadalje sva še sklenila, da pridobiva par uglednih gospodov, ki bodo fotografom odgovarjali na njihova vprašanja, jim dajali navodila in ocenjevali vposlane slike ter vodili v listu fotografske pomenke. — Povem vam, da bodo ti gospodje nateknili kritična očala z namenom, da se medsebojno izpopolnujemo v lepi fotografski umetnosti. Še nekaj naj Vam zaupam! — Gospod urednik mi je namignil nekaj o razpisih — ne »uradnih razpisih«, ampak o razpisih nagrad za najboljše slike! Upam, da bomo s tem prav mnogim ustregli. Pričakujemo, da se bodo odzvali naši vrli fotografi in z razumevanjem slikali ne le razne motive, ampak tudi vsak, količkaj važen dogodek v svojem kraju ter vposlali »Ilustraciji« slike s točnim opisom. Na

V gozdu

Na Šmarni gori

V parku pod stolpom na ljubljanskem Gradu

hrbet vsake slike napišite še popis: aparat, optika, plošča ali film, originalni format, datum in ura, razsvetljava, zaslonka, osvetlitev, filter, bliskovna luč, event. drugi pripomočki. Ti podatki so za pravilno oceno nujno potrebni. Tako bomo polnili ne le svoj fotografski kotiček, temveč bomo tudi pripomogli g. uredniku do vseh aktualnih slik važnih dogodkov.

Za danes objavljamo par slik. Kritiki, oglasite se, obenem pošljite svoje, da jih objavimo v eni prihodnjih števil! Naš kotiček mora biti vedno poln, zanimiv, poučen in vesel!

Jože Amater.

Naročajte in razširjajte »Ilustracijo«! ~ Pridobivajte ji nove naročnike!

Živali v snegu

Nad en meter visoko je zapadel. Sneg seveda, kaj pak drugega zdaj sredi zime. Za nas bi bilo vsekakor koristnejše, če bi namesto snega padala moka, četudi koruzna, živali pa bi bile srečnejše, če bi naletavalo seno, pšenično semenje, oves in slični živiljski priboljški. Toda kaj se hoče; Tako je bilo je in tako bo menda večno ostalo. Spomladi močvirje, poleti suša in vročina, v jeseni nalivi in povodnji, pozimi pa mraz in sneg. Da, kar je, to je, in treba se je prilagoditi danim razmeram. Ta maksima živiljske modrosti je rešila medvedji rod vse do današnjih dni, ko se izdeluje nov lovski zakon, in čuvala bo zajčji rod pred poginom, četudi bo po novem zakonu tudi kmet prišel do pravice, da si sme vsaj enkrat na leto privoščiti zajčjo pečenko. Preveč smo ljudje, pa se nam zdi naravnost uganka, kako se more žival pretolči skozi zimo in si iskati hrano v snegu, ki je včasih tako visok, da v njem obtiči celo kamniški vlak. Človek, ki se tako rad ponaša, da je najpopolnejše bitje na svetu, bi zmrznil, prav gotovo pa umrl od lakote, če bi le za eno zimsko noč zamenjal svojo karijero s trpljenjem ubogega zajčka ali celo pretkane lisice. Lahko je njemu prenašati vse dobro in slabo, kar je v zvezi s snegom, tisočkrat gorje pa ta čas živalim. Blagor onim srečnim izmed njih, ki se znaajo in morejo ob pravem času izogniti neprijetnostim lačne zime, tužna majka pa vsem, ki ne dobe potnega lista za potovanje v solnčno in bogato inozemstvo. Dokaj dobro so preko zime preskrbljene one živali, ki se razumejo na umetnost zimskega spanja in vse hudo prespijo, pomilovanja in naše pomoči vredne pa so one, ki se jim tudi pozimi ne ustavijo funkcije neusmiljenega želodca. Zasnežena polja in travniki, z neužitnim snegom na debelo posute gore in doline, v led okovani potoki, reke in jezera, to je zimski raj za

človeka, za živali pa približno to ali še hujše, kar so za grešne duše vice. Boj za obstanek jim je v teh prilikah poostren do skrajnosti in le one od njih se rešijo v toplo pomlad, ki jim je narava v tem boju dala sposobnost za prestop v novo leto življenja. Lahko je človeku peti hvalo in slavo krasni narodi, saj jo pozna človek sedanjega stoletja po večini le od dobre strani; če bi znale govoriti živali, bi pa vedele pripovedovati o njej več slabega nego dobrega. Edina žival, ki nikdar ne občuti strogosti neizprosnihih prirodnih zakonov, je menda domači pujssek. Kakor so izjeme med ljudmi, tako jih seveda tudi med živalmi ne manjka.

Prva in najtežja preizkušnja, ki jo mora žival prebiti v snegu, je pomanjkanje zadostne hrane. Pričuvna mast, ki si jo je bila nabrala v jeseni pod kožo, zdaleka ne zadostuje za trimesečni do štirimesečni post v mili zimi, kaj šele v zimi, ki je zabeljena le z debelo plastjo neužitnega snega. Vsaka žival ni tako prebrisana kot dolgouhi zajec, ki mirne duše pusti, da ga zasneži in si potem pod snežno odejo išče hrane. Videl ga sicer še ni nihče, kako se pase pod snegom, a dejstvo je, da se izkobaca iz snega nič bolj shujšan, kot je bil prej. Visok sneg je za žival neprimerno večja živiljska nevarnost nego hud mraz. Proti mrazu jo varuje deloma podkožna plast masti, deloma gost in topel zimski kožuh oziroma perje; sneg pa ji zakrije najvažnejši vir njenega življenja, hrano. Da je visok sneg težja preizkušnja živiljske sposobnosti za jelena, srno, gamsa in druge večje vegetarijance naše

Zajec v snegu

favne kot za njih manjše sotrpine, je razumljivo. Skozi debelo snežno plast, zlasti še, če je poledenela, se je skoraj nemogoče preriniti do hrane in hoja po njej je tudi za močne in zdrave živali nad vse utrudljiva in pogubna. Še mnogo večje zahteve nego na živali, ki se zadovoljujejo z rastlinsko hrano, pa stavi snežena zima na potrpljenje, odpornost in iznajdljivost živali roparic. Volk, lisica, kune in druge zveri so nam iz razumljivih vzrokov kaj nepriljubljene živali, a če jih sodimo povsem nepristransko, nam morajo imponirati po vseh telesnih, še bolj pa po duševnih zmožnostih. Težaven je njih življenjski boj poleti in naravnost brezupen je zdaj sredi zime v visokem snegu. Gorje, ki grozi tem živalim s poginom na vseh koncih in krajih, povečava še človek s svojo brezsrčnostjo in neusmiljenostjo. Puška in past mu nista dovolj učinkoviti uničevalni sredstvi za te navidezne škodljivce, za njih zatiranje in trebljenje rabi tudi vsakovrstne strupe. Lisica in volk, ki živita v teh težkih povojnih časih, morata dobro poznati ne samo razne zakone iz strelske tehnike, ampak tudi dobršen del kemije, da se vesta uspešno braniti proti človeški zahrbtnosti. Varovalna barva je za roparice malodane docela izgubila svoj nekdanji pomen. V varstvo jim je kvečjemu še v toliko, da se lažje neopaženo približajo plenu, ki ga zalezujejo.

Lažje kot njih četveronožne tovarišice prenaša sneg in njegove dobrote večina ptic. Vrabcu nič mar, četudi zapade dva, tri metre snega, in, kakor je videti, si prav malo stori iz snega tudi strnad, ščinkavec, čopasti škrjanec in drugi klateži, ki od daleč zavohajo

Na lovu

Polarne lisice

vse, kar količkaj diši po koruzi in ovsu. Vrane, srake, šoje in druge klepetulje med pticami si znajo priboriti svoje pravice tudi v snegu, da, še celo mali palček je videti v snegu prav tako dobre volje, kot poleti v cvetju. V snegu moremo поблиže spoznati marsikatero ptičko, ki je poleti ni zlepa na spregled, pozimi pa prileti po hrano, če je sila, tudi v hišo.

Lovska.

»Ali si kaj ustrelil?«

»Kako, za vraga! Ali mi ni strel zamrznil?!«

Dóktorja Francéta Prešérna zbrano delo

POEZIJE

Dóktorja

Francéta Prešérna.

Sim dolgo úpal in se bál.
Slovó sim úpu, stráhu dál;
Serce je prážno, sréčno ni,
Nazáj si up in stráh želi.

V LJUBLJANI.

Natisnil Józef Bláznik.

1847.

Naslovná stran prve izdaje „Poezij“, ki so izšle
15. decembra 1846, z letnico 1847

Za osemdesetletnico smrti Prešernove je izšla nova izdaja nesmrtnih Prešernovih poezij, ki se od dosedanjih izdaj bistveno loči. V novi izdaji je na 285 straneh zbrano vse, kar je Prešeren napisal v slovensščini oz. nemščini, in še njegova korespondenca, kolikor nam je je ohranjene. Razdelitev knjige je sledeča: Úvod (obsega 22 strani), Poezije (po prvi izdaji poezij,

Ak m ravno mene ljubít sméj,
Jeft dobro vém, ti dobro séj,
De v sakon vséti me ne sméj.
Odgóvora popred ne svej,
Po ueri tvo fvojí de povéj,
Al méne vséti v sakon sméj
Besh ^{dat, odgovora} odgovorit' ji ne vé,
Vozhi' ji fropíjo solsé,
Odtégne bíle ji roké.
In shla je sháloftna domú,
Toshila ^{milimu Bogú} mladénih
De ni gósped bíl, nje rodú.

Ljubísen jih shleníla je
Al véra jih lozhíla je.
In vezhkrat je nasáj porfhla.
Deje je véra terídna bla,
Ljubísen je premagála.

Faksimile Prešernovega rokopisa konca pesmi
„Júdovsko deklè“

ki jo je Prešeren sam uredil), Dodatek slovenskih poezij, Ljudske posnažene, Namečik nemških in ponemčenih poezij, Pisma in Abecedno kazalo naslovov in začetkov. Novo izdajo sta uredila Avgust Pirjevce in Joža Glonar, založila pa Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, 1929. Cena broširanemu izvodu Din 40.—, v platno vezanemu Din 55.—, v usnje Din 90.—.

Ivan Pregelj: Izbrani spisi

Ivan Pregelj je najodličnejša osebnost slovenskega povojnega slovstva. Njegovi spisi so izrazito novi in značijo oblikovno in snovno rehabilitacijo slovenske proze neposredno po dobi cankarjanskega epigonstva. V seriji romanov in povesti nam je odkril novo, ne abstraktno pojmovanje nacionalizma v tem zmyslu, da je organski nacionalizem v življenju mogoč le, če smo na okolje vezani z avtohtonsko silo ljubezni. In zato je njegovo tolminstvo svoje vrste rodoljubje. To je najvišja cena popularnosti njegovih del v visokih nakladah naših ljudskih književnih družb. Ivan Pregelj živi danes v Ljubljani in po kakovosti njegovih zadnjih del sodeč še davno ni dosegel petdesetega leta. Nič manj ga ne ovira v snovanju »ljublanski milje«, ki ga delajo ljudje sami in so zanj odgovorni. Po Pregljevi lastni izjavi »mora živeti v entuziazmu«, če hoče pisati in

priča njegove duševne energije je »da si tak entuziazem zna pridobiti«.

Jugoslovanska knjigarna je začela izdajati njegove »Izbrane spise«, po dva zvezka letno. Ureditev svojih spisov je usmeril Pregelj na sledeči način: a) Zbirka hoče biti kritično temeljna, umetniško zrela, zadnja redakcija Pregljevih vseh najboljših pripovednih, dramatičnih, skratka pesniških del. b) Zbirka bodi poljudna, t. j., da imej besedilo opremljeno s potrebnim tolmačem in z opazkami. c) Vsak zvezek bo v zbirki tudi sam po sebi organski, enoten; uglašen motivno, stilistično ali pa artistično. Lansko leto sta izšla dva zvezka, in sicer obsega prvi: roman Štefan Golja in njegovi« ter »Tolminske novele«, drugi: roman »Bogovec Jernej« in »Balade v prozi«. Vsak zvezek stane broš. Din 45.—, originalno vezan Din 60.—. Na drugi strani prinašamo v ponatisku dve baladi v prozi.

Ivan Pregelj

Puščavec.

Hudič se je napotil do puščavnika Bazilija v Kapadociji. Daleč je letel v viharju, in ko je bil pred duplino, v kateri je bival spokornik, je bila ura noči. Zvezde so plale v tih grozi pod nebom, daleč in blizu je bil glas vekajočih šakalov. Puščavnik Bazilij je spal pokojno, ubit od bridkih pokor in težkih žrtev. In satan je pristopil in je moral zapreti oči pred sijajem, ki je polnil duplino. Tolika je bila svetost Bazilijeva, da je kakor angelsko gorivo razsvetljevala temo in slepila oči Slepjarjeve. Satan se je odel v obleko gospe Atanazije, ki je bila mati puščavniku, in je govoril v jeziku njenega srca in s kretnjami njene plemenite krvi:

»Bazilij, moj sin! Zato sem te rodila, da si v sramoto meni in svojemu Bogu. Kot veter, nikdar mirni, je Tvoja beseda, kot morje nenasitna je Tvoja učenost. Zgovornega so Te imenovali in si postal Temnousti; Vsemoder si, a nisi privoščil nevednim od svojega duha in luči v sebi. Tvoja mati, Tvoje mesto Bizanc, Tvoji bratje Te proklinjajo, ker si jih zapustil. Tvoj drug, Tvoj, Tebe trikrat nevredni brat, pa seje medtem zmoto in žanje stoteri sad. O, lahko seje in žanje in uči Evzebij! Bazilij je daleč in je nem. In Evzebij uči, da je bilo četrto uro popoldne, ko je velel Jozue solncu, naj stoji. In množica veruje Evzebiju, zakaj Bazilij je daleč in je nem!«

Puščavnik Bazilij se je prebudil pa je še tisto jutro vstal in šel v mesto Bizanc. In vso pot je govoril sam pri sebi.

»Četrto uro? Anathema! Anathema! Tretjo uro je bilo!«

Satan pa je obsedel, črni ptič, na črni skali sredi puščave in se rogal. In šakali, ki so slutili bližino temnega duha, so tulili kakor pobesneli venomer, venomer...

»Usmiljenost nebes.«

18. julija. Snoči, ha! sva zopet premalo pila, Janez! In nekaj prav žaltavih sva tudi razdrla, Janez. In malo ropota je tudi bilo, preden sva lepo domov prijadrala, Janez! Janez! Le kam to pelej, kam to gre?

19. julija. Barnumovi beduini so zanimivi obrazi, krasni predmetni študiji. Alma! Našel sem osveto! Odslej ne bom sanjal več o tvojih očeh, bom beduinske obraze in polt! Amen!

20. julija. Prav za prav včasih malo ponočevati človeku dobro dé. Odpočije si dušo. Bog vedi, da sem samega sebe vesel! Nimam katarja, glava me ne boli, celò moralno si nič ne očitam. Pa še ta tako sijajno drzna misel! To bo treba zaliti, a nocoj še ne! Nocoj bova delala, Janez! Če bova —!

21. julija. Alma! Koketa!

22. julija. Prečital sem Lotijev »Jeruzalem«. Prokleta zna gledati ta Francoz! (Sledi študijska skica, ki predočuje prizor iz puščave. Ob pustinski poti, označeni z okostnjaki popadlih konj in s troje hijenami, stoji nerodno zbit križ z Zveličarjem. Križani je snel svojo desnico z lesu in se sklonil čudno nizko nizzdol nad malo beduinsko dete, ki tipa z drobnimi ročicami ob križu navzgor. Dete je popolnoma golo. Poleg deteta leži na hrbtu mrtev beduin.)

23. julija. Dajte mi pravih barv! Ta vročina, to solnce! »Usmiljenost nebes« mora dihati vročino smrti, brez končne žeje! (Sledi študijska skica, ki predočuje otrokov obraz: krčevito bolešč ježe, izraženo v ustnicah in očeh, hrepenečih navzgor.)

24. julija. Zverinska mati! Moža je izdala, dete popustila in šla z močnim in ljubljnim. Strašen človek mora biti ta njen ljubljni. Grozno je zasekal v lobanjo. (Sledi študijska skica ubitega beduina.) Alma! Če bi Ti to razumela, če bi —

25. julija. — — — — —

26. julija. Včerajšnji izlet mi je prijal. Noge me bole. To dé dobro. In Alma se je zaročila. To ne de dobro. Za delo nisem. Ni prav. Janez, zdi se mi, da pešava!

27. julija. Kristus se je sklonil nad dete, da bi ga pobral in privil na svojo srčno rano in ga napojil s srčno krvjo. Če bi to mogel izraziti!

28. julija. Vrag vzemi Lotija! Moja puščava bo gorela v mrzlih barvah...

* * *

Nekaj tednov kesneje so pripeljali slikarja v oddelek za umsko bolne. Našli so ga v ateljeju pred platnom. Ihtel je in metal z blazno naglico čiste vode na platno...

* * *

Poslal sem ta svoj spisec uredništvu slovenskega fista. Urednik je stvar natisnil, toda pod črto se je nekako opravičil: »Priobčujemo ta spis, ki ga je napisal modernik, in upamo, da ga bodo naši cenjeni čitatelji razumeli. Vendar pa opozarjamo zlasti naše dijake, da je v spisu velika resnica: Zares, z vodo bi slikal, kdor bi hotel naslikati usmiljenje nebes! Neizrazno je.«

Radioskrbi in radiomodrosti

(Po predavanju)

Fr. M.

Fr. Milčinski
Foto Pengou

novinah beremo radioprograme: Ta in ta dan ob tej in tej uri govori ali poje ali kakorkoli brenka v radiju ta in ta — pa so njih imena lepo natisnjena in tako ohranjena zgodovini in poznim rodovom. Dobro! Ni pa dobro, da se tistih, ki najbolj zvesto sodelujejo pri radiju, radio nikdar ne spominja v svojih programih niti ne tako rekoč z najmanjšim mezincem. Ne bi jim bilo zameriti, če bi radiju obrnili hrbet in pričeli kuhati mulo.

N. pr. naš ljubljanski tramvaj. Naj je bila kadarkoli kakršnakoli točka podnevi ali ponoči, godena ali govorjena ali peta ali kašljana, pri vsaki točki se je vrli naš tramvaj neugnano oglašal: »reskete preskete«. Nobeno vreme mu ni bilo preslabo, nobena točka pretežavna, a je posebno pohvalno omeniti še to, da je sodeloval čisto gratis in brez sleherne nagrade zgolj iz požrtvovalne naklonjenosti napram radiju. To se mu mora v čast zapisati ali pribiti kamorkoli in trdno upam, da bo zaslužni ta sotrudnik radija ob prvi primerni priliki od kogarkoli priporočen za kakršnokoli medaljo.

Bilo bi pa tudi še želeli, da bi prirejal vrli ljubljanski tramvaj svoje koncerte »reskete preskete« čisto posebej in ob takem času, ko ga ne bodo neprijetno motile druge točke: radio-orkester ali dušeslovje ali srbohrvaščina. Radio naj mu ne bo več mačeha, nego naj mu naklonjeno določi posebne ure! Takole recimo one ure po polnoči utegnejo biti za to reč najbolj pripravne. Pa naj bi bili koncerti vrlega našega tramvaja namenjeni v prvi vrsti uglednim komarjem med radioposlušalci, tistim, ki ne plačujejo radiotakse; tako bi imeli dotični gratis-poslušalci tudi svoj posebni gratiskoncert in bi jim ga vsak socialno misleči človek iz srca rad privoščil in bi bil volk sit in krava cela.

Mislím, ta reč bi se dala urediti. Tako si bo radio zasigural še nadaljnje sodelovanje priznane in spoštovane domače moči, kakršna je naš tramvaj. Svoji k svojim!

Je pa še drug sotrudnik, ki ga radio žalibog takisto prezira v svojih programih, dasi ga poslušamo vsak dan v jako obilni meri. Ta sotrudnik je sotrudnica in je kukavica.

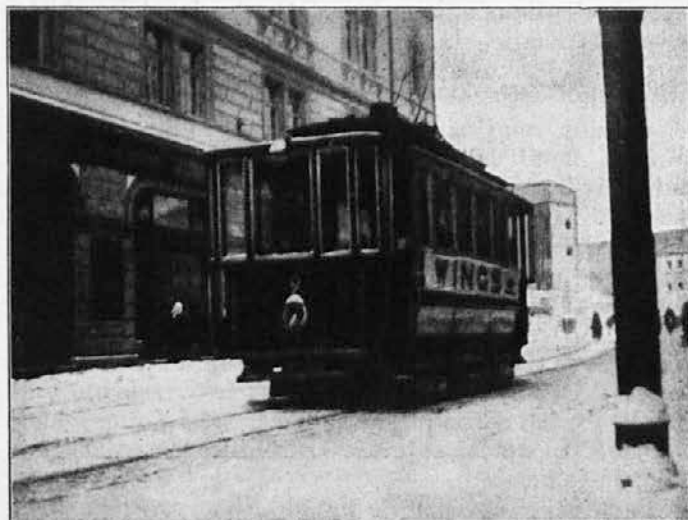
Trdovratno preziranje kukavice že vzbuja pozornost naše radiojavnosti in jo vznemirja. Šepeta se, da ima tudi pri kukavici svoje prste vmes nesrečna politika. Pri nas je vse mogoče

in se lahko zgodi, da bo lepega dne kukavica sploh odžagana in na cesti. Taki nakani bi se moral vesoljni kulturni svet od Cefidljeve gostilne v borovskem kotu noter do daljnega Savskega marofa najodločneje upreti. Kajti je kukavica naša najbolj priljubljena točka, zvezda

je našega programa in ponos naroda in se nič ne ve, ali ne pristopajo radioabonenti najbolj zaradi nje. Že se širi glas, da ima jako častne ponudbe v inozemstvo ob znatno višji gaži.

Mislím, da se mora kukavica za vsako ceno ohraniti naši radiokulturi. Pač pa bi bilo pre-

Ljubljanska radio oddajna postaja „reskete-preskete“

udariti, ali bi je ne kazalo nekoliko razbremeniti. Zdi se mi, da je premočno vprežena: vsak dan in ves dan! Naj bi se ubogi živali privoščilo malo odpočitka in se morebiti za kakih štirinajst dni poslala na morje, da si tam opomore. Tačas pa bi se ji dobil nadomestnik ali nadomestnica, ki bi ji pomagal pri napornem njenem poslu.

Risal Pengov

Francé Vidmar (vulgo Pestotnik) ljudski pesnik iz Zgornje Luše, je že s svojim nastopom v Radio-Ljubljana vzbudil občo pozornost. Dasi ne zna pisati, je vendar vse važnejše dogodke svojega življenja in svoje rojstne vasi prepesnil, tako, da zna baje preko 100 bolj ali manj dolgih pesmi lastnega izdelka, ki jih v veseli družbi, zlasti pa v krčmi, prav rad zapoje. Nekaj nam jih je zapet zopet v radiu na pustno nedeljo

Prva je in vedno bo seveda kukavica. Toda kaj si naj misli širni svet, ki sliši vsak dan kukavico in le kukavico? Mislil bo, da je kukavica edina žival v Sloveniji. Zakaj ne bi radio povabil včasih recimo kako kravo, da bi mukala — tudi krava ni nikakšen pes! Ali če bi se takole v pustnem času kdaj in kdaj oglašal kruleči prašič in budil prijazne spomine na dehteče kolone! Niti ni petelin najslabši med pevci! Ali pa pri nas doma gojimo enega kanarčka in eno želvo in ne rečem, da ne bi bila pripravljena sodelovati za skromno nagrado!

Tudi ta reč se da in se mora urediti in bo tako storjen jako odličen korak naprej.

Radio Ljubljana se z nezaslišano brzino razvija. Pred letom dni ga sploh še ni bilo, letos pa je! In že se kažejo izredne njegove koristi.

N. pr. imam tri fante, vsak ima svoj posebni talent, enemu pa je bil dan ta dar, da so mu ušesa štrlela stran in jih je lahko uporabljal za jadra, kadar je poleti s skavti taborit hodil na morje. In živi in dela v naši ulici čevljarski mojster, ta je tudi rekel, da ga koj vzame za vajenca, ker ima tako priročna ušesa.

Ne rečem torej, da ušesa niso imela svoje koristne strani. Toda, kar se tiče lepote, lepa niso bila ta ušesa in na nobeno fotografijo se niso dala spraviti in je rekel tudi frizer, da jih bo treba pristriči.

Odkar pa imamo radio in poslušaj fant na slušalke — tega sta dobra dva meseca — se mu

ušesa že tiščijo glave kakor pripopana in mora kak dan odnehati s slušalkami, sicer bi se mu čez in čez prirastla in se pujs niti umiti ne bi več mogel za ušesi.

Neverjetna je korist radia tudi za šolo.

Odkar ga imamo, se nobeden naših fantov več ne uči — pravijo, da vse že znajo in da so se vsega naučili že v radiju: francosko in Cankarja in domovino in živali in grofico Marico in elektriko in Rossinija in Waldteufela. To je jako razveseljivo in upam, da bodo kmalu še šolska spričevala dobivali v radiju, da ne bo nič več skrbi zastran cvekov.

Moj srednji fant ima v risanju cvek — menda zato, ker radio dosedaj še ni poučeval risanja. Že sem vložil prošnjo, naj bi radio v svoj program sprejel še tečaj za risanje, za našo punco pa klavir.

Potem, kar se tiče močnatih jedi, je naša kuharica prav dobra za krompir v omaki in za koruzne žgance, za močnate jedi pa ni — kakršno napravi, vsakikrat se pritožujejo otroci, da je je premalo. Morebiti bi radio otvoril še kuharski tečaj za take močnate jedi in mu bodo otroci jako hvaležni in bi se morebiti dala stvar urediti tako, da bo h koncu predavanja o močnatih jedeh vsak radioabonent — radiokomarji seveda ne — dobil tudi pokušnjo in mu bo treba samo oblizniti slušalke. Radiokomarji seveda ne! Radiokomarji ne bodo deležni pokušnje in tudi, kadar se bo zgodilo — nič se ne ve in se bo morebiti že bližnjo spomlad, tako okoli 1. aprila, da se bodo radioabonentom popravljali čevlji potom predavanj, radiokomarji ne bodo deležni popravil nikakor ne, nego bodo morali hoditi s strganimi škarpeti — sram jih bodi in prav jim je!

Bodočnost radija je tedaj jako rožnata in mislim, da radiju do vrhunca take imenitosti ne manjka dosti drugega, nego kritika, takšna kakršno ima vsa druga umetnost v novinah po petdeset par za vrsto in s prostim sedežem, to ni dosti! In vsako leto bi moral imeti radio svojo denarno krizo. Brez denarne krize, pravijo, da pri nas ni kulture!

Radio komar

Slovenske panjske končnice

Poslikane končnice slovenskih panjev so nekakšna narodopisna posebnost, s kakršno se ne ponaša noben drug narod v Evropi. Kažejo nam živo predstavno fantazijo našega kmečkega ljudstva, njega humor in hudo domašno satiričnost, na zunaj odeto v preprosto, pa dekorativno umetniško formo. Vse mogoče je upodobljeno na teh končnicah: verstvo, zgodovina, običaji; tu prinašamo majhno izbero tega, kar bi bilo v zvezi s pustom in pustnimi šegami. Na eni sličici vidiš dva godca z basom in »klarinetom« ob mizi, zraven se vrti mlad par. Na drugi se štirje fantje pretepajo za »lepo kelnarco«, ki jih, ošabnica, radovedno opazuje — gotovo bo »štimala« onega, ki bo zmagal... Na tretji deščici je upodobljen »Turk«, ki »se žen«, kolebajoč med bogato, a staro babo in mlado, revno deklico — na desni pa je nekdo drugi že izbral. Otrok z zavezanimi očmi, ki mu sedi na rami, pomeni, da je prava ljubezen slepa! In potem pride poroka, na četrti sličici.

Peta sličica kaže star pustni običaj »žaganje babe«, ki je danes že izumrl, pa se je držal prav iz poganskih časov. Gre še za menjavo zime in pomladi; baba je simbol Morane, boginje zime in smrti.

(Končnice so iz zbirke g. nadsvetnika Bukovca in etnografskega muzeja v Ljubljani.)

Dirigent Štritof pri skušnji: »Nežneje, nežneje, gospodje! V partituri berem: con amore. A vi udarjate divje kot oženjeni možje!«

Professor: »Termopilska ožina je bila tako ozka, da je mogel iti vštric samo po en Grk.«

Miha Maleš: Karneval, litografija
(Razstavljen na mednarodni razstavi v Firenzi)

Izložbena okna

Naši trgovci pripisujejo premalo važnosti izložbenemu oknu. Izložbeno okno mora zadovoljiti tvoje oko, mora vzbuditi tvojo pozornost in občudovanje. Marsikdo šele ob takem oknu začuti potrebo po tej ali oni reči in stopi ponjo v trgovino. Pred izložbenimi okni postavati ni lepo, toda to velja le za ona okna, ki ponujajo samo blago in še to tako nametano, kakor da je bil potres. Gre tujec po mestu in maje z glavo: »Kramarji, kramarji.«

Ej, Vas že vidim mežikati:

»To stane, to stane!«

Nič ne stane! Vsaj nič več ne nego nametavanje na kup v oknu brez načrta. Stane samo nekaj napora prelenih možganov, da, prelenih možganov! Kakor dostojen človek ne stresa smeti skozi okno na cesto, tako dostojni trgovec ne žali ljudi z grdo izložbo.

»Toda, toda,« ugovarjate, »potem pa naše mamice ne bodo več hotele v ‚prefino‘ trgovino.«

Seveda, če boste razstavili predmete, takšne, ki jih mamice ne potrebujejo. Ampak jaz dobro vem, da se da vsako blago izložiti tako, da ni v ospredju vsiljivo kramarsko ponujanje, temveč lepa razporeditev predmetov. In marsikdo se bo pred oknom za hip ustavil, ki se prej ni, in marsikdo bo potem stopil v trgovino, ko prej ni.

In tudi mamice bodo znankam pripovedovale, da so kupile blago tam, »kjer je okno tako lepo.«

Izložbeno okno mora izražati neko misel in pričati mora o dobrem okusu trgovčevem.

Slike o lepih oknih bomo radevolje priobčevali.

Izložbeno okno modne trgovine A. Šinkovec nasl. K. Soss, Ljubljana, Mestni trg

Izložba modne trgovine P. Magdič, Ljubljana, Aleksandr. cesta

Miha Maleš: Karneval, monotipija

Predpustna izložba dekorirana iz krep-papirja tordke M. Tičar, Ljubljana Šelenburgova ulica

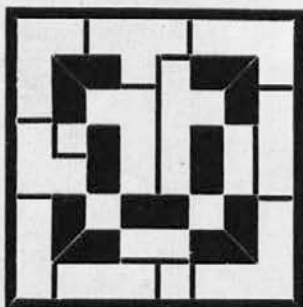
Prilobčuje Stanko Šproc

Miha Maleš: Lillian Gish

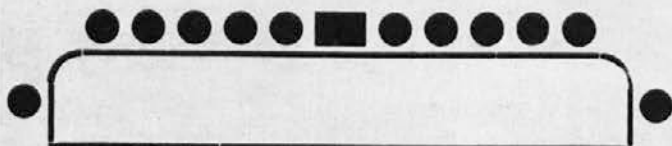
Uganke

Mozaik.

Sestavi ime slovenskega mesta!

Zadnja večerja.

V letu Kristusove smrti so bili njegovi apostoli stari: Peter 71 let, Tadej 65 let, Simon 63 let, Jakob starejši 62 let, Filip 55 let, Tomaž 53 let, Andrej 52 let, Juda 46 let, Matej 44 let, Janez 41 let, Jakob mlajši 36 let, Jernej 34 let. Kje so ti možje sedeli pri zadnji večerji?

Iz vsake količkaj izpisane pisave je mogoče ugotoviti značaj in duševne zmožnosti dotičnega pisca v vseh podrobnostih do najfinejših odtisov. To dejstvo zanikava le tisti, ki nima v tem pogledu nikake izkušnje in uvidevnosti. Kdor pa je že enkrat vposlal kakemu res dobremu grafologu svojo ali pa pisavo kake znane osebe v presojo, je bil sigurno prijetno iznenaden od praktičnosti rezultata grafološke analize. Seveda se na tem področju »udejstvuje« tudi nebroj nepoklicanih in za ta težavni študij popolnoma nesposobnih ljudi, ki se izdajajo za perfektne grafologe, nimajo pa o njeni komplicirani tehniki in dokaj obsežni novejši literaturi niti najmanjšega pojma.

Grafologija je bila v začetkih čisto empirična veda, šele v zadnjih dvajsetih letih so marljivi psihologi izgradili tudi njene teoretične temelje. Trenutno pa je že tako spopolnjena in razvita, da prodira njena veljavnost in uporabnost vedno globlje do vseh področij praktičnega življenja. Dolga in trnjeva je bila njena pot od prvih začetkov do današnje razvojne višine. Solidna zgradba njenih osnovnih zakonov in principov je danes obče priznana od vodilnih mož v vseh duševnih in praktičnih področjih.

Detajlna grafološka analiza je često ključ za razvozlanje lastnih notranjih konfliktov in disonanc. Kot razodetje vpliva na nas, ko spoznamo, kako malo objektivnega vpogleda smo imeli v lastno duševnost, kako različen je subjektivni občutek od objektivne stvarnosti.

Analiza pisav naših prijateljev in širših znancev zreali v vsej goloti njih neprikrito duševnost in vse globlje vzroke nam včasih popolnoma nerazumljivih izjav in dejanj. Neprecejšnje vrednosti je grafološka analiza za mladeniča in mladenko, ki nameravata stopiti v skupno življenjsko zajednico. Koliko trpkih razočaranj in duševnega trpljenja bi bilo prihranjenega vsem mladim zakoncem, če bi imeli priliko na podlagi primerjajoče analize obeh pisav ugotoviti one kritične strani individualnih nagnjenj, ki so v prvi vrsti povod zakonskih preprirov in medsebojnega nezaupanja.

Eminentne važnosti je grafološka analiza pisave končno tudi v praktičnem in trgovskem življenju. Večje firme in trgovska podjetja v tujini so to že davno spoznale in tudi primerno izkoristile pri izbiri novih nastavljenecv in uradništva. Analiza pisave nam z veliko sigurnostjo pove, v koliko je dotična oseba praktično usposobljena za gotov posel, je li vestna in zanesljiva v poklicu, dovolj pridna in podjetna, itd.

Op. uredništva: Naš kotiček bo redno prinašal prav zanimive stvari iz grafološke teorije in prakse; nadalje miniaturne analize raznih vposlanih pisav (seveda pod šifro in strogo diskretno). Prinašal bo tudi odgovore na ev. vprašanja cenjenih bralcev in dajal razne tozadevne informacije. Kdor pa želi, da mu naš grafolog izdelata detajlno analizo kake pisave, naj vpošlje približno 10 vrstic naravno in neprisiljeno pisanih. Za delo naj priloži 20 dinarjev v pismu.

- »Bos sem prišel v Ljubljano!«
- »To še nič ni — jaz sem prišel gol in nag!«
- »Ne brbraj, to je nemogoče.«
- »Kako da ne? Rojen sem v Ljubljani!«

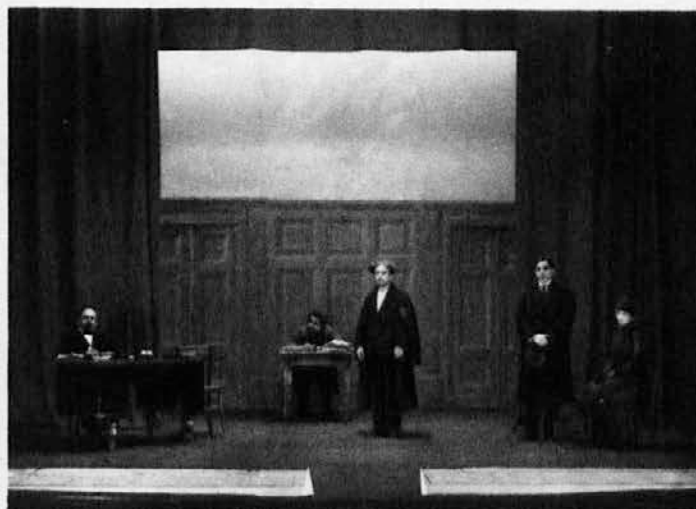
- »Je vaš mož doma? Prihajam z računom — —«
- »Na žalost, včeraj je odpotoval.«
- »— — z računom, ki bi ga rad takoj plačal.«
- »Trenutek, prosim. Takoj ga pokličem!«

»Ilustracija«.

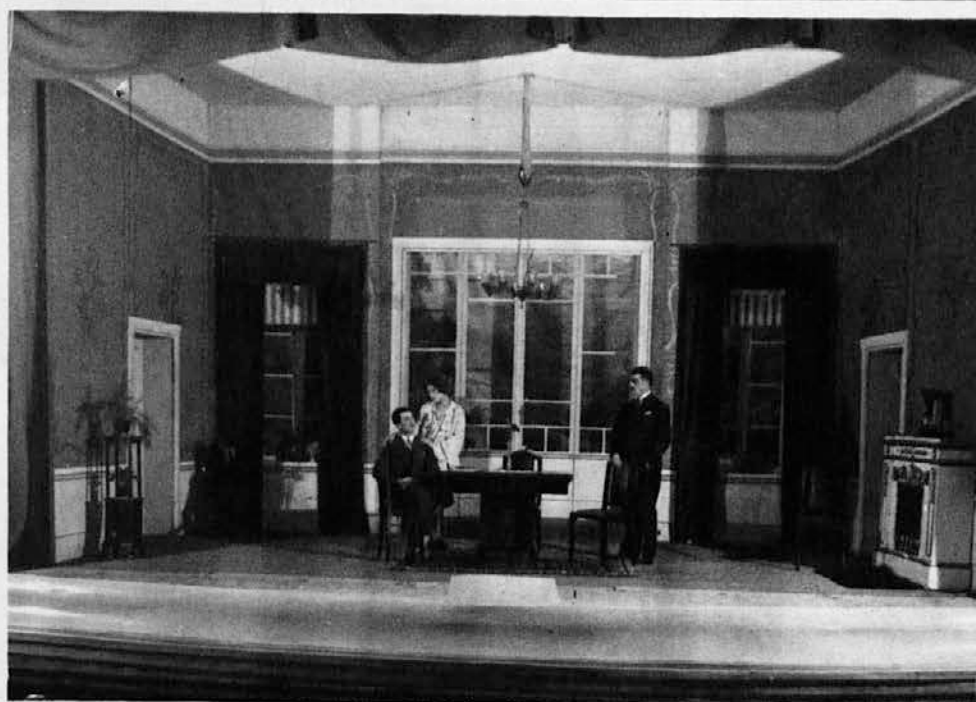
Naslovno stran ovitka »Karneval« (akvarel) izdelal akad. slikar Miha Maleš.

Redakcija 1. številke je bila zaključena 5. februarja. Iz tehničnih vzrokov se je prva številka nepričakovano zakasnila. Druga izide pred Veliko nočjo.

L. v št. Pošljite čimprej slike. Ena prvih dolžnosti »Ilustracij« bo, da vzpodbuja mladi slikarski naraščaj.

L
J
U
B
L
J
A
N
S
K
O

G
L
E
D
A
L
I
Š
Č
E

Zgoraj levo: Čapek: *Svar Makropulos*; zadnja slika *Foto Pogačnik* — Zgoraj desno: Tolstoj: *Živi mrtvec*; X. slika pred preiskovalnim sodnikom

V sredini: Cankar: *Lepa Vida, II. dejanje*. Dolinar (Kralj), Milena (Danilova), zdravnik (Cesar)

Spodaj: Dve sceni iz otroške igre „Modri osliček Miško“

Foto Jugotisk-Čatar

To je bila zimska zabava naših otrok, da si izven dolgih ur v šolskih klopih poiščejo smeha in nedolžnega vrišča po sneženih tleh ali v veseli zabavi maškeradnih kostimov. Zgornja slika nam kaže dve sceni z otroške maškerade društva »Atena« v Kazini (Foto Ilustracija-Pfeifer). Le pogledjte, kako se prijetno drže pred fotografovo kamero! In ob strani naše mladce na smučeh (Foto Ilustracija-Pfeifer), naša nada na bodočih mednarodnih tekmah.

Šport

Tam v svetu so močni in naj se pokažejo v St. Moritzu ali pa v Zakopanah, kjer je zmagal Finec Knutilla, ki je prvi prispel na cilj (spodaj).

Ne bo napačno, če si ohranijo svoje mladostno navdušenje tudi v kesnejših letih in zato je dobro, da si pridobe eleganco svojih kretenj na maškeradni zabavi in samozavestni nastop v tekmovanju na svojih otroških „športnih“ prireditvah.

Zgoraj:

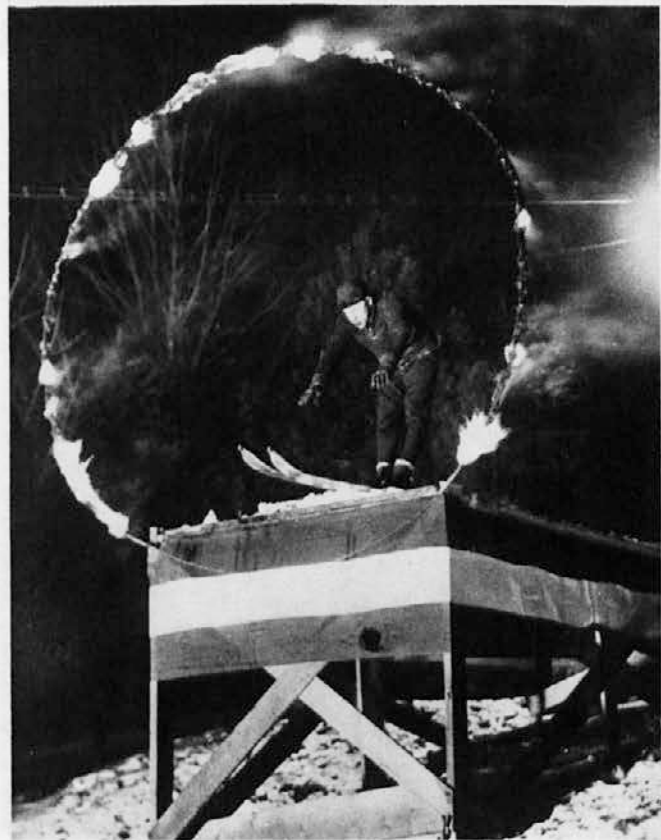
Z otroške maškerade društva „Alena“ v Kazini

Foto Ilustracija - Pfeifer

V sredini:

Otroci na sankah

Foto Juvotlisk-Čatar

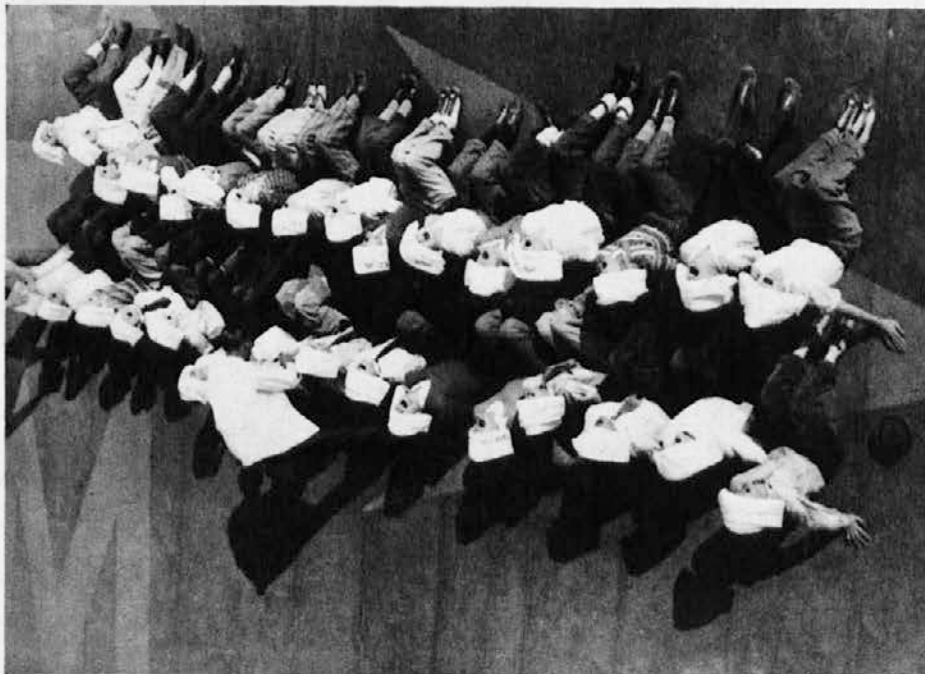
Na levi:

Skok na smučeh skozi goreči obroč

Spodaj:

Slovenski šport. Skijöring: dirka Brezovica — Vič. R. Golob in L. Strgar v solokategoriji. Maček in Boncelj v kategoriji s prikolicami

Zgoraj :

Pri nas mraz, v Los Angelesu solnce. Učenci in učenke se solnčijo v Kaliforniji na vročem solncu, ki daje telesu zdravje in lepoto

V sredini desno :

Učenci modnih šol v Berlinu rišejo po živih modelih, da morejo ujeli na papir modulacijo gibajočega se telesa in s tem tudi gibe obleke

V sredini levo :

Senzacionalni vlom v Berlinu. Vlomilci so z najmodernejšimi pripravami izropali ponoči 173 trezorjev „Depositen-Bank“

Spodaj levo :

Rhani Mundi, predsednica pan-indijskega ženskega kongresa, ki so se ga udeležile žene vseh struj iz vse Indije

Spodaj desno :

Požar palače velike blagovnice Tietz v Berlinu

Zgoraj:

Gradič Mayerling, kjer sta si vzela pred 40 leti življenje princ Rudolf Habsburg in baronesa Marija Večera

V sredini desno:

Iz Buhare v Aziji. Od l. 1920. so v Buhari tri republike, Tukmene, Urzbeke, Tadjike. Minaret in mošeja Hi-Dar v Samarkandu, glavnem mestu republike Urzbeke

V sredini levo:

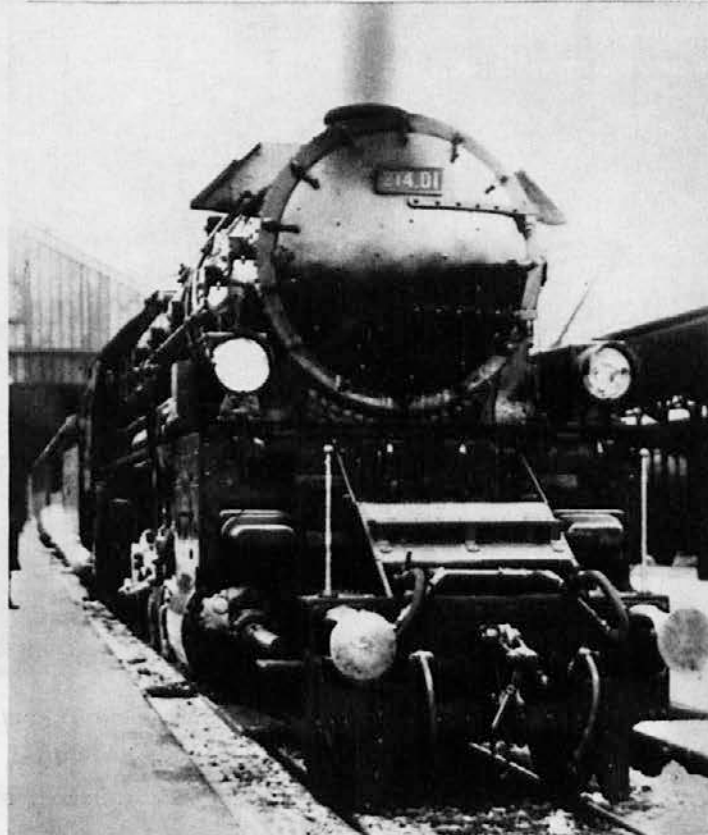
Kuluk v Bolgariji. Vsak državljan, ki dovrši 20 let, mora osem mesecev na javna dela, če se ne odkupi

Spodaj desno:

Največja in najhitrejša lokomotiva v Evropi, vozi na progi Dunaj—Salzburg s 110 km na uro. Pred kratkim se je težko poškodevala

Spodaj levo:

Minaret smrti v mestu Buhara. S stolpa, 52 m visokega, so nekoč metali na smrt obsojene

Miss „Europa“

za l. 1929. Madžarka Simon Elizabela,
ki je bila v Parizu izbrana, da je
najlepša v Evropi

Charlie Chaplin v najnovejšem filmu „Carmen“

Ob strani: Dolores del Río, Roman Novarro v filmu „Skaramuš“. Evelin Holt

Miss „Jugoslavia“

Stanislava Matijević iz Beograda

Foto Vreme

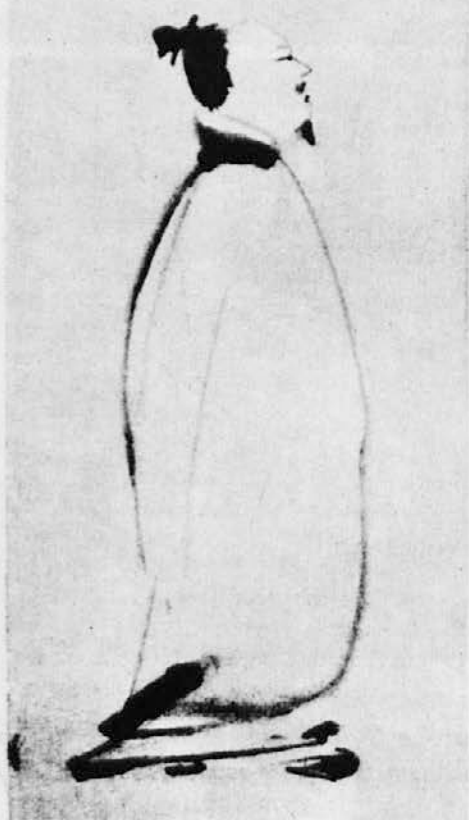
Ljubljenec filmske publike Vladimir Gajdarov je začetkom februarja s svojo soprogo Olgo Gzovsko poselil Ljubljano
Zgornja slika ob strani ga kaže v prvi filmski vlogi kot Andréa Rabatina v znamenitem filmu „Tragedija ljubavi“ (1923)

Miha Maleš: Poslušajoča deklica;
akvatinta (razstavljen na medna-
rodni razstavi v Firenze)

Spodaj:

Tiang K'ai: Pesnik Li Tai Po; tuš

Portret znamenitega kitajskega
pesnika, čigar pesmi imamo zdaj
tudi v slovenskem prevodu

Tu-Fu: Li-Tai-Poju.

„Slap neusahljiv“, tvoje ime je. Enak
nebeščanom si; meč, ki ga suče vojščak
in žezlo cesarjevo nista tako,
kot tvoj čopič mogočna. Poletno nebo
žari v vsej vedrini, a zdajci vihar
pripodil je oblake in ploha se vlije.
Dih genija tvojega, glej, melodije
— solzé tvoje duše — rosi tako v dar
nam na liste prebele. Ko spev je gotov,
krog tebe se čuje pogovor bogov.

Iz knjige: Alojz Gradnik: Kitajska lirika.
V Ljubljani 1928. Založba „Jug“.
Z dovoljenjem založbe „Jug“.

Mladim risarjem

Iščemo primerne ilustracije k spodnjim stavkom; objavljene slike se bodo honorirale, za najboljše razpisujemo dve nagradi: prva nagrada 100 Din, druga 50 Din. Risbe je poslati na naslov uredništva »Ilustracije« v Ljubljani, Miklošičeva c. 5.

Kadar je hodnik tako ozek, da se ne moreta srečati dva človeka, umakni se starejšim ljudem in damam s hodnika na cesto.

Mimo vogalov ne brzi, da koga ne podereš.

Po jedi pusti zobotrebec na mizi in ne jemlji ga s seboj na promenado.

Ljubi svojega moža kakor samo sebe.

Pameten mož ve, da ima žena o marsičem svojo sodbo.

O godbi.

Godba je vpijoča umetnost. (Kant.)

Godba je poezija zraka. (Jean Paul.)

Godba je ključ do ženskega sreča. (Seume.)

M. 29.

To torej.

- »Kaj misliš, Ančka, so res poljubi nezdravi?«
- »Jaz ne vem! Še nisem nikoli...«
- »Kaj? Ti še nisi bila poljubljena?«
- »Ne to, ne to! Bolna še nisem bila!«

Smola. »Šestkrat sem že dala v male oglase, da išče samostojna gospodična luč in toploto v svojem življenju — danes sem vendar prejela odgovor od mestne plinarne!«

»Kupite novi stroj: igra gramofon, čisti preproge in odpira pisma, vse obenem!«

»Obžalujem, nič novega! To zna vse moja žena brez aparata.«

»Gospod revirni nadzornik, stvar je taka, da sem oškodovan za par tisoč dinarjev. Lump je povsod govoril, da je moj zastopnik in kasiral denar v masah. Več ga je nagrabil v enem mesecu, kot jaz v celem letu. Prosim vas, da ga zgrabite čim najhitreje mogoče. Naj stane, kar stane!«

»Najkasneje v enem tednu bo jedel ričet.«

»Za božjo voljo, čemu to? Ne aretirajte ga, jaz ga angažiram zase!«

»Kako živiš zdaj? Denar si pognal, žena ti je ušla —«

»O, kar po stari navadi. Zjutraj, ko se zbudim, pozvonim slugi — —«

»Kaj, ti imaš še slugo?«

»Sluge ne, pač pa zvonec zanj!«

Evlalija: Čutim, da se — staram...

Fridolin: Najbrž od prevelike muke, da si ohraniš mladost. —

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Doktorja Franceta **Prežerna zbrano delo**. Uredila dr. Glonar in dr. Pirjevec. Cena Din 40.—, celo platno Din 55.—, usnje Din 90.—.

Izbrani spisi: Dr. Ivan Pregelj: I. zvezek: Stefan Golja in njegovi. Tolminske novele. II. zvezek: Bogovec Jernej. Balade v prozi. Vsak zvezek stane Din 45.—, vezan v elegantno platno Din 60.—.

Učbenik češkega jezika. Za Slovence priredil prof. J. Orožen. Din 40.—, vezan Din 50.—.

Češko-slovenski slovar. Sestavil dr. Fran Bradač. Vezan Din 70.—.

Šofer in samovozač. Priročna knjiga o konstrukciji, delovanju, stregi in vodstvu modernega avtomobila. Spisal inženir Josip Štolfa. Vezano Din 140.—.

Slovenska kuharica. Velika izdaja z mnogimi slikami v besedilu in 33 barvanimi tabelami s 193 slikami v naravnih barvah. Sedma izpopolnjena in pomnožena izdaja. Spisala S. M. Felicita Kalinšek. V celo platno vezana Din 160.—.

Srbska početnica. Za Slovence priredil dr. I. P. Din 12.—.

Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših sadjarskih naukov, pojasnjena s 25 barvanimi prilogami in 92 slikami v besedilu. Priredil M. Humek. Vezano Din 80.—.

Domači vrt. Praktičen navod, kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo. Pojasnjeno z 69 podobami in 2 barvnima slikama. Priredil M. Humek. Din 33.—, vezano Din 40.—.

Sadje v gospodinjstvu. Kratek navod o ravnanju s sadjem, o domači sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjadi. Pojasnjeno s 13 barvanimi prilogami in 42 slikami. Priredil M. Humek. Vezano Din 24.—.

Uvod v perotninarstvo. Kako vzgajamo, gojimo in negujemo domačo kuretino. Sestavil A. Slivnik. Din 40.—, vezano Din 50.—.

Zel in plevel. Slovar naravnega zdravilstva. Solnce, zrak, zemlja in voda so prava zdravila sveta. Knjiga stane broširana Din 60.—, vezana Din 70.—.

Radio. Osnovni pojmi iz radiotehnike. Spisal prof. dr. Leop. André. Z 214 slikami med besedilom. Stane broš. Din 60.—, poltrdo broš. Din 65.—, vezano v celo platno Din 76.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

PUTNIK

Društvo za saobračaj putnika i turista u
Kraljevini SHS

Centrala: Beograd, Kolarčeva 1/I.

Telefon 19-16

Putnik

daje besplatna obaveštenja o putovanju
i prodaje putničke bilete sviju zemalja

Ima svoje putničke kancelarije:

BEOGRAD, Kolarčeva 9

ZAGREB, Jelačićev trg 6

Ljubljana, Dunajska c. 1

Telefon 24-72

SARAJEVO, Kralja Petra ulica

DUBROVNIK, Piac Kralja Petra

SPLIT, Obala

ŠIBENIK, SUŠAK, MARIBOR,

OSIJEK, NOVI SAD, SUBOTICA,

VRNJAČKA BANJA

Grand hotel »Union« Ljubljana

Prvorazredni, najmodernejši hotel

Nad 100 sob s centralno kurjavo, tekočo gorko in mrzlo vodo, svetlobni signali, sobni telefoni, sobe s kopalnico, osebno dvigalo. ☛ Pri vsakem vlakni lastni avtoomnibus. ☛ Izborna restavracija, najfinejša kavarna

ROGAŠKA SLATINA

Najmodernejšo zdravilišče Kraljevine
SHS z naravnimi mineralnimi vreli

TEMPEL
STYRIA
DONAT

ZDRAVILSKI DOM

Novi simbol
klasične dovršenosti.

ADLER STANDARD 4
ADLER STANDARD 6
ADLER STANDARD 8

GLAVNO ZASTOPSTVO: JNG. C.R. LUCKMANN, LIUBLJANA, AHACLJEVA CESTA 10.

Refco

čevlji
najelegantnejši